

PO ZADNJIH POSEGIH SRČNE KIRURGJE

H. Karp je včeraj podlegel pljučnici

V Capetownu je zdravstveno stanje bolnikov z novim srcem in ledvico zadovoljivo

HOUSTON, 8. — Stanje Haskell Karpa, kateremu so dvakrat presadili srce, prvič umetnega in drugič pravega, ki so ga odvzeli ženski takoj po smrti, se je danes hudo poslabšalo. Zdravniško poročilo, ki so ga izdali v St. Luke Hospital 24 ur po presaditvi srca, pravi, da je Kaska napadla pljučnico.

Dr. Denton Cooley, ki je operiral Karpa, je izjavil, da so srce odvzeli Ewanovi, to je primlek »darovalke«, 48 ur po njeni smrti. Darovalka je podlegla možganski kapi in ni imela nobene refleksne več, zaradi česar so ohranili bitje njenega srca s pomočjo umetnih dražljajev.

Kljub pljučnici, ki je zajela desna Karpova pljuča, zdravniki še niso obupali. V zdravniškem poročilu pa je navedeno, da bo »gospod Karp odgovarjal zdravniški negi, ki so jo predpisali«.

CAPETOWN, 8. — V bolnišnici »Groote Schuur« javljajo, da je zdravstveno stanje pacientov, ki so jima včeraj presadili srce in ledvico zadovoljivo.

Danes so javili, da je dr. Barnard presadil srce 63-letnemu blivšemu poslovnemu človeku, ki je v dveh in oče treh sinov. Moža je dr. Barnard operiral, zaradi hude srčne napake, že 1966. leta. Čeprav mu je tedaj vključil umetno zaklopko, ga je imel za obsojenega na smrt. Zaradi poslabšanja stanja so bolnika sprejeli v bolnišnico Groote Schuur v pričakovanju primerne srca.

Darovalka naj bi bila ženska mešane krvi, ki je bila natakarka v neki mestni restavraciji. Edinstven primer v zgodovini presaditve srca: pokojnica in bolnik, kateremu so dali njeno srce, sta se poznala, ker je slednji večkrat zahajal v lokal, kjer je bila ženska zaposlena.

V St. Luke Hospitalu v Houstonu je danes 24 ur po presaditvi srca umrl Haskell Karp, ki ni mogel prebrati, kljub skrbni zdravniški negi, pljučnico.

Senzacionalna tatvina v Londonu

Ukradene umetnine v vrednosti 450 milijonov lir

LONDON, 8. — Neznani tatovi so izrabili odstop izvedenca za umetnine in osebnega prijatelja slikarja Picassoa sira Ronalda Peuroseja in mu odnesli iz londonskega stanovanja celo vrsto umetniških slik Picassoa, De Chirica, Mirroja, Bracqua in Chagalla za skupno vrednost 300.000 funtov (450 milijonov lir).

Po prijavi senzacionalne tatvine je posebni oddelk Scotland Yarda s sodelovanjem Interpola uvedel preiskavo in poslal vsem policijskim postajam v pristaniščih in na

letališčih orise in tudi slike 25 ukradenih umetnin.

Najdražja slika je brez dvoma Picassova »Jokajoca žena«, ki jo je sir Penrose kupil še svežo od prijatelja leta 1937. Slika je po sedanjih cenah vredna 120 milijonov lir.

Tatovi so poredali platna ob okvirih in se niso dotaknili drugih dragocenih umetnin, ki pa ne nosijo nobenega podpisa. Ker so umetnine znane, tatovi jih prav gotovo ne bodo mogli vnovčiti, vendar bodo skušali dobiti poštno odkupnino, ki se bo vrtela okoli 45 milijonov lir.

Scotland Yard meni, da obstaja spretna tatinska tolpa, ki se ne bavi s prodajo, pač pa stremi le za odkupnino. Ni izključeno, da bodo posredovalci stopili v stik z zavarovalnimi zavodi, katerim bodo proti odkupnini vrnilo ukradene umetnine.

VČERAJ ZJUTRAJ V MAJHNI ŠVICARSKI VASI DOTTIKON

Strahovita eksplozija v tovarni smodnika: 9 mrtvih, 40 ranjenih in 8 pogrešanih oseb

Med mrtvimi je tudi 34-letni italijanski delavec iz okolice Cosenze - Tudi med ranjenimi je nekaj Italijanov

ŽENEVA, 8. — Strahovita eksplozija je danes zjutraj uničila tovarno smodnika blizu vasi Dottikon, kakih 20 km od Aarauja. Po zadnjih vesteh je pri nesreči izgubilo življenje 9 oseb, nad 40 je bilo ranjenih, od katerih so morali 21 sprejeti v bolnišnico, medtem ko osem oseb še vedno pogrešajo.

Nesreča se je pripetila kmalu po začetku dela. Vzrok se niso mogli ugotoviti, dognali pa so, da je eksplozija nastala v prostoru za kristalizacijo in da je zletelo v zrak nekaj ton smodnika. Zaradi tega se je dvignil v zrak visok črn oblak, ki so ga opazili tudi na kilometre in kilometre daleč, medtem ko so v bližnjih gozdiščih nastali požari.

Izkopavanje trupel izpod ruševin poteka zelo počasi, ker se vsi boje ponovnih eksplozij. Pod porušenimi zidovi tovarne, ki je zaposlovala 430 delavcev, od katerih je bilo več kot 30 Italijanov, so še vedno ogromne količine tritola.

Med mrtvimi so Švicarji, dva Španci in en Italijan, 34-letni Giovanni Loperone iz San Giovanni in Fiore pri Cosenzi, ki zapušča že

no in dva mlada otroka. Tudi med ranjenici je nekaj Italijanov, vendar njihovo stanje ni resno. Največ škodo je povzročil silovit pritisk zraka, ki je zajel tudi bližnje vasi in izrul številna drevesa daleč naokoli. Povsod je ležalo drva, ki je ostalo lahek plen plamenov. Gasilci so se še pozno popoldne borili proti požarom, ki so zajeli več gozdov.

V Aarau, ki je glavno mesto kantona, so zjutraj zasilili strahovito eksplozijo, kateri je sledil visok oblak dima, ki je v obliki gobe počasi dvigoval proti nebu, medtem ko je z neba padal siv smrdljiv pepel. V vasi je po eksploziji zavladala panika in omanjeli, umazani in krvavi ljudje so kot ponoreli bežali in se zatekali na polja ter v obupu klicali svojce.

Kljub zmedeni in nemudoma sprožili alarm in kmalu so začeli prihajati z vseh strani gasilci, rešilni avtomobili, zdravniki, vojaške enote, enote civilne zaštite in prostovoljci. Policija je strogo zastražila področje in je odredila izjemno stanje.

Škoda je po prvih vesteh ogromna in dva mlada otroka. Tudi med ranjenici je nekaj Italijanov, vendar njihovo stanje ni resno.

Govorijo o številnih milijonih švicarskih frankov. V tovarni v Dottikonu so izdelovali razstrelivo na podlagi nitroglicerina in tritola ter kemične derivate.

Krajne oblasti so uvedle preiskavo, da ugotovijo razloge. Nekateri so menjajo, da se je v starih dneh, ko je bila tovarna zaradi velikonočnih praznikov zaprta, nabralo v kakem lokalnem nekaj plina, ki je ob pogonu strojev zadel iskro eksplozije.

Med velikonočnim weekendom po svetu

Še vedno veliko smrtnih žrtv prometnih nesreč

ROM, 8. — Med velikonočnim weekendom, od petka pa do ponedeljka, je bilo na italijanskih cestah 121 smrtnih žrtv prometnih nesreč, medtem ko je bilo ranjenih 2.982 oseb.

Lani je bilo v istem obdobju 128 mrtvih in 3.079 ranjenih. Medtem ko so lani zabeležili 92.377 kršitev prometnih zakonov, so letos kaznovali kar 101.853 avtomobilistov, 48 pa so zaradi hude kršitve odvzeli z nujnim postopkom vozišče izkaznice.

DUNAJ, 8. — Število smrtnih žrtv med velikonočnim počitnicami se je v Avstriji znižalo v primerjavi z lanskim letom točno za polovico: lani je bilo 36 mrtvih, letos pa 18.

To zmanjšanje števila žrtv pripisujejo naporom oblasti, da prisilijo avtomobiliste k večji disciplini, ukrepom notranjega ministrstva glede hitrosti (od petka do četrta največ 100 km na uro) in tudi strožji nadzoru nad najbolj prometnimi žilami s sodelovanjem helikopterjev.

Ta rezultat je toliko bolj pomemben, ker se je število vozil v prometu povečalo v primerjavi z lanskim letom za vsaj 5 odstotkov.

FRANKFURT, 8. — V Zvezi republik Nemčiji je med velikonočnimi počitnicami izgubilo zaradi prometnih nesreč življenje najmanj 153 oseb. Lani je bilo 150 smrtnih žrtv manj kot letos.

LONDON, 8. — Med dolgim velikonočnim weekendom, ki je trajal pet dni in se je zaključil sinoči, je na britanskih cestah umrlo 67 oseb, to je 5 manj kot lani. V petih dneh je bilo 3013 nesreč (lani 2889), 67 mrtvih (72), 1049 težko ranjenih (1038) in 3000 lažje ranjenih (2879).

Na splošno se je povečalo število ranjenecv, a se je zmanjšalo število smrtnih žrtv. Razne avtomobilске zveze so izrazile zadovoljstvo nad zmanjšanjem števila mrtvih, še posebno če pomislimo, da je bilo ves čas lepo vreme, zaradi česar se je povečalo tudi število vozil na cestah.

Ta evropski gigant bi s 33 milijardami mark prometa in z več kot 5 milijoni avtomobilov na leto ter

več kot pol milijona zaposlenimi presejal tretjega na ameriški avtomobilski lestvici, Chryslerja s 30 milijardami mark letnega prometa in se približal dvema največjima ameriškim avtomobilskima velikanom: GM in Fordu (56 milijard mark letnega prometa).

«V času, ko se Evropa politično drobi, je bil storjen prvi korak k ustvarjanju evropskega General Motorsa,» piše pariški Express o načrtovani poroki med VW in NSU.

Sveveda bo šele strahotna končna borba v stroki odločila, kdo bo zmagoval na vrhu te celinske avtomobilске zveze, kdo bo koga požrl in kdo bo zadosti močan, da bo zdržal konkurenčno borbo z avtomobilskimi velikani v ZDA in na Japonskem. Kratko receno: borba se bo sprevrgla v dvoboj med dvema evropskima velikanima: Fiatom, Citroenom in Maserattijem (lani 2,2 milijona avtomobilov) ter VW-NSU in Auto Unionom (1,9 milijona avtomobilov na leto).

Oba nasprotnika se bojujeta z odprtim vizirjem. Ko je šef turinskega Fiata Giovanni »Gianni« Agnelli pridobil 15-odstotni kapitalni delež pri Citroenu, ga je Spiegel vprašal, ali se bo lotil tudi nemških firm, kot sta Daimler-Benz in VW. Agnelli je odgovoril: »Vsakega partnerja vzamem. Tudi VW.«

Pod Heinrichom Nordhoffom je vodstvo VW oklevalo ali naj vzpostavi stike tudi z zunaj zahodnonemški mejo. Ponudbo takratnega predsednika Fiata Vallea za sodelovanje je Nordhoff, ki je umrl lani, odklonil enako kratko kot ponudbo Renaulta.

Nordhoff naslednik dr. Kurt Lotz pa je človek dejanj. Ta bivši generalistični major si je s prevzemom NSU priboril neposredni nadzor nad prostorom Daimler-Benz in Porscheja v Stuttgartu prek VW v Wolfsburgu in Auto Uniona v Ingolstadt ter NSU v Neckarsulmu do Citroena v Parizu in Fiata v Turinu.

Ta evropski gigant bi s 33 milijardami mark prometa in z več kot 5 milijoni avtomobilov na leto ter

Pred rojstvom evropskega avtomobilskega velikana

Danes že skoraj ni proizvajalca avtomobilov v Evropi, ki bi se upal v prihodnje sam spustiti se v tekmo na tržišču. V Nemčiji se je velikani VW, ki je tesno povezan z Porschejem, že pred leti povezal z ugledno švitsko firmo Daimler-Benz in od nje prevzel Auto Union, Mercedes-Benz sodeluje s proizvajalcem tovornjakov Henschlom v Kasslu in s Hanomagom v Hannoveru.

V Angliji so združeni pod eno koncernsko streho vsi veliki proizvajalci avtomobilov razen podružnic ameriških družb General Motors, Ford in Chrysler.

Italijanski velikan Fiat, ki ima že kooperacijske pogodbe s firmami v Italiji, bo letošnji pomlad prvič udeležen pri dohodkih Citroena, ki si ga je lani s krepko injekcijo kapitala priboril za zaveznika.

Citroen, druga največja avtomobilska tovarna v Franciji, pa je nedavno poizkusil italijanskega proizvajalca hitrih dirkalnih avtomobilov Maserattija, Renault, ki je največji v Franciji, se je že pred časom povezal s Peugeotom.

Pred mesecem dni je največji nemški proizvajalec avtomobilov VW segel tudi čez nemške meje in ima odtelet prijateljske stike in take, ki naj ocenijo nasprotnikovo moč s svojim najbolj nevarnim tekmecem na evropskem tržišču Fiatom v Turinu.

VW je sprejel v svoj koncern že NSU iz Neckarsulma. Velikanu, ki izdelava 1,8 milijona avtomobilov na leto, ki je bil tudi ta pritlikavec (letna proizvodnja 128 tisoč avtomobilov) dobrodošel, kajti s to potezo, ki jo morajo potrditi še delničarji NSU, se je VW vključil v pogodbe, ki jih imata NSU in Citroen za skupni razvoj in izdelavo novega tipa malega avtomobila. S tem se je VW približal Citroenovemu zaščiteniku Fiatu.

Prvič se je v evropski avtomobilski zgodovini pokazal obris ogromnega evropskega avtomobilskega trsta, ki bi se lahko raztezal od Daimler-Benz in Porscheja v Stuttgartu prek VW v Wolfsburgu in Auto Uniona v Ingolstadt ter NSU v Neckarsulmu do Citroena v Parizu in Fiata v Turinu.

Ta evropski gigant bi s 33 milijardami mark prometa in z več kot 5 milijoni avtomobilov na leto ter

več kot pol milijona zaposlenimi presejal tretjega na ameriški avtomobilski lestvici, Chryslerja s 30 milijardami mark letnega prometa in se približal dvema največjima ameriškim avtomobilskima velikanom: GM in Fordu (56 milijard mark letnega prometa).

«V času, ko se Evropa politično drobi, je bil storjen prvi korak k ustvarjanju evropskega General Motorsa,» piše pariški Express o načrtovani poroki med VW in NSU.

Sveveda bo šele strahotna končna borba v stroki odločila, kdo bo zmagoval na vrhu te celinske avtomobilске zveze, kdo bo koga požrl in kdo bo zadosti močan, da bo zdržal konkurenčno borbo z avtomobilskimi velikani v ZDA in na Japonskem. Kratko receno: borba se bo sprevrgla v dvoboj med dvema evropskima velikanima: Fiatom, Citroenom in Maserattijem (lani 2,2 milijona avtomobilov) ter VW-NSU in Auto Unionom (1,9 milijona avtomobilov na leto).

Oba nasprotnika se bojujeta z odprtim vizirjem. Ko je šef turinskega Fiata Giovanni »Gianni« Agnelli pridobil 15-odstotni kapitalni delež pri Citroenu, ga je Spiegel vprašal, ali se bo lotil tudi nemških firm, kot sta Daimler-Benz in VW. Agnelli je odgovoril: »Vsakega partnerja vzamem. Tudi VW.«

Pod Heinrichom Nordhoffom je vodstvo VW oklevalo ali naj vzpostavi stike tudi z zunaj zahodnonemški mejo. Ponudbo takratnega predsednika Fiata Vallea za sodelovanje je Nordhoff, ki je umrl lani, odklonil enako kratko kot ponudbo Renaulta.

Nordhoff naslednik dr. Kurt Lotz pa je človek dejanj. Ta bivši generalistični major si je s prevzemom NSU priboril neposredni nadzor nad prostorom Daimler-Benz in Porscheja v Stuttgartu prek VW v Wolfsburgu in Auto Uniona v Ingolstadt ter NSU v Neckarsulmu do Citroena v Parizu in Fiata v Turinu.

Ta evropski gigant bi s 33 milijardami mark prometa in z več kot 5 milijoni avtomobilov na leto ter

več kot pol milijona zaposlenimi presejal tretjega na ameriški avtomobilski lestvici, Chryslerja s 30 milijardami mark letnega prometa in se približal dvema največjima ameriškim avtomobilskima velikanom: GM in Fordu (56 milijard mark letnega prometa).

«V času, ko se Evropa politično drobi, je bil storjen prvi korak k ustvarjanju evropskega General Motorsa,» piše pariški Express o načrtovani poroki med VW in NSU.

Sveveda bo šele strahotna končna borba v stroki odločila, kdo bo zmagoval na vrhu te celinske avtomobilске zveze, kdo bo koga požrl in kdo bo zadosti močan, da bo zdržal konkurenčno borbo z avtomobilskimi velikani v ZDA in na Japonskem. Kratko receno: borba se bo sprevrgla v dvoboj med dvema evropskima velikanima: Fiatom, Citroenom in Maserattijem (lani 2,2 milijona avtomobilov) ter VW-NSU in Auto Unionom (1,9 milijona avtomobilov na leto).

Oba nasprotnika se bojujeta z odprtim vizirjem. Ko je šef turinskega Fiata Giovanni »Gianni« Agnelli pridobil 15-odstotni kapitalni delež pri Citroenu, ga je Spiegel vprašal, ali se bo lotil tudi nemških firm, kot sta Daimler-Benz in VW. Agnelli je odgovoril: »Vsakega partnerja vzamem. Tudi VW.«

Pod Heinrichom Nordhoffom je vodstvo VW oklevalo ali naj vzpostavi stike tudi z zunaj zahodnonemški mejo. Ponudbo takratnega predsednika Fiata Vallea za sodelovanje je Nordhoff, ki je umrl lani, odklonil enako kratko kot ponudbo Renaulta.

Nordhoff naslednik dr. Kurt Lotz pa je človek dejanj. Ta bivši generalistični major si je s prevzemom NSU priboril neposredni nadzor nad prostorom Daimler-Benz in Porscheja v Stuttgartu prek VW v Wolfsburgu in Auto Uniona v Ingolstadt ter NSU v Neckarsulmu do Citroena v Parizu in Fiata v Turinu.

Ta evropski gigant bi s 33 milijardami mark prometa in z več kot 5 milijoni avtomobilov na leto ter

več kot pol milijona zaposlenimi presejal tretjega na ameriški avtomobilski lestvici, Chryslerja s 30 milijardami mark letnega prometa in se približal dvema največjima ameriškim avtomobilskima velikanom: GM in Fordu (56 milijard mark letnega prometa).

«V času, ko se Evropa politično drobi, je bil storjen prvi korak k ustvarjanju evropskega General Motorsa,» piše pariški Express o načrtovani poroki med VW in NSU.

Sveveda bo šele strahotna končna borba v stroki odločila, kdo bo zmagoval na vrhu te celinske avtomobilске zveze, kdo bo koga požrl in kdo bo zadosti močan, da bo zdržal konkurenčno borbo z avtomobilskimi velikani v ZDA in na Japonskem. Kratko receno: borba se bo sprevrgla v dvoboj med dvema evropskima velikanima: Fiatom, Citroenom in Maserattijem (lani 2,2 milijona avtomobilov) ter VW-NSU in Auto Unionom (1,9 milijona avtomobilov na leto).

Oba nasprotnika se bojujeta z odprtim vizirjem. Ko je šef turinskega Fiata Giovanni »Gianni« Agnelli pridobil 15-odstotni kapitalni delež pri Citroenu, ga je Spiegel vprašal, ali se bo lotil tudi nemških firm, kot sta Daimler-Benz in VW. Agnelli je odgovoril: »Vsakega partnerja vzamem. Tudi VW.«

Pod Heinrichom Nordhoffom je vodstvo VW oklevalo ali naj vzpostavi stike tudi z zunaj zahodnonemški mejo. Ponudbo takratnega predsednika Fiata Vallea za sodelovanje je Nordhoff, ki je umrl lani, odklonil enako kratko kot ponudbo Renaulta.

Nordhoff naslednik dr. Kurt Lotz pa je človek dejanj. Ta bivši generalistični major si je s prevzemom NSU priboril neposredni nadzor nad prostorom Daimler-Benz in Porscheja v Stuttgartu prek VW v Wolfsburgu in Auto Uniona v Ingolstadt ter NSU v Neckarsulmu do Citroena v Parizu in Fiata v Turinu.

Ta evropski gigant bi s 33 milijardami mark prometa in z več kot 5 milijoni avtomobilov na leto ter

več kot pol milijona zaposlenimi presejal tretjega na ameriški avtomobilski lestvici, Chryslerja s 30 milijardami mark letnega prometa in se približal dvema največjima ameriškim avtomobilskima velikanom: GM in Fordu (56 milijard mark letnega prometa).

«V času, ko se Evropa politično drobi, je bil storjen prvi korak k ustvarjanju evropskega General Motorsa,» piše pariški Express o načrtovani poroki med VW in NSU.

Sveveda bo šele strahotna končna borba v stroki odločila, kdo bo zmagoval na vrhu te celinske avtomobilске zveze, kdo bo koga požrl in kdo bo zadosti močan, da bo zdržal konkurenčno borbo z avtomobilskimi velikani v ZDA in na Japonskem. Kratko receno: borba se bo sprevrgla v dvoboj med dvema evropskima velikanima: Fiatom, Citroenom in Maserattijem (lani 2,2 milijona avtomobilov) ter VW-NSU in Auto Unionom (1,9 milijona avtomobilov na leto).

Oba nasprotnika se bojujeta z odprtim vizirjem. Ko je šef turinskega Fiata Giovanni »Gianni« Agnelli pridobil 15-odstotni kapitalni delež pri Citroenu, ga je Spiegel vprašal, ali se bo lotil tudi nemških firm, kot sta Daimler-Benz in VW. Agnelli je odgovoril: »Vsakega partnerja vzamem. Tudi VW.«

Pod Heinrichom Nordhoffom je vodstvo VW oklevalo ali naj vzpostavi stike tudi z zunaj zahodnonemški mejo. Ponudbo takratnega predsednika Fiata Vallea za sodelovanje je Nordhoff, ki je umrl lani, odklonil enako kratko kot ponudbo Renaulta.

Nordhoff naslednik dr. Kurt Lotz pa je človek dejanj. Ta bivši generalistični major si je s prevzemom NSU priboril neposredni nadzor nad prostorom Daimler-Benz in Porscheja v Stuttgartu prek VW v Wolfsburgu in Auto Uniona v Ingolstadt ter NSU v Neckarsulmu do Citroena v Parizu in Fiata v Turinu.

Ta evropski gigant bi s 33 milijardami mark prometa in z več kot 5 milijoni avtomobilov na leto ter

več kot pol milijona zaposlenimi presejal tretjega na ameriški avtomobilski lestvici, Chryslerja s 30 milijardami mark letnega prometa in se približal dvema največjima ameriškim avtomobilskima velikanom: GM in Fordu (56 milijard mark letnega prometa).

«V času, ko se Evropa politično drobi, je bil storjen prvi korak k ustvarjanju evropskega General Motorsa,» piše pariški Express o načrtovani poroki med VW in NSU.

Sveveda bo šele strahotna končna borba v stroki odločila, kdo bo zmagoval na vrhu te celinske avtomobilске zveze, kdo bo koga požrl in kdo bo zadosti močan, da bo zdržal konkurenčno borbo z avtomobilskimi velikani v ZDA in na Japonskem. Kratko receno: borba se bo sprevrgla v dvoboj med dvema evropskima velikanima: Fiatom, Citroenom in Maserattijem (lani 2,2 milijona avtomobilov) ter VW-NSU in Auto Unionom (1,9 milijona avtomobilov na leto).

Oba nasprotnika se bojujeta z odprtim vizirjem. Ko je šef turinskega Fiata Giovanni »Gianni« Agnelli pridobil 15-odstotni kapitalni delež pri Citroenu, ga je Spiegel vprašal, ali se bo lotil tudi nemških firm, kot sta Daimler-Benz in VW. Agnelli je odgovoril: »Vsakega partnerja vzamem. Tudi VW.«

Pod Heinrichom Nordhoffom je vodstvo VW oklevalo ali naj vzpostavi stike tudi z zunaj zahodnonemški mejo. Ponudbo takratnega predsednika Fiata Vallea za sodelovanje je Nordhoff, ki je umrl lani, odklonil enako kratko kot ponudbo Renaulta.

Nordhoff naslednik dr. Kurt Lotz pa je človek dejanj. Ta bivši generalistični major si je s prevzemom NSU priboril neposredni nadzor nad prostorom Daimler-Benz in Porscheja v Stuttgartu prek VW v Wolfsburgu in Auto Uniona v Ingolstadt ter NSU v Neckarsulmu do Citroena v Parizu in Fiata v Turinu.

Ta evropski gigant bi s 33 milijardami mark prometa in z več kot 5 milijoni avtomobilov na leto ter

več kot pol milijona zaposlenimi presejal tretjega na ameriški avtomobilski lestvici, Chryslerja s 30 milijardami mark letnega prometa in se približal dvema največjima ameriškim avtomobilskima velikanom: GM in Fordu (56 milijard mark letnega prometa).

ZARADI ZAPORE SUEŠKEGA PREKOPA

Pospešene gradnje za črpanje podzemnega bogastva Libije

Libija se je zelo hitro povzpela na lestvici držav proizvajalk nafte in tudi naravnega zemeljskega plina. Do konca tega leta bo morda Libija že četrta na svetu za nafto in druga za zemeljski plin. Postala bo istočasno tudi najmočnejša na Srednjem vzhodu in v severni Afriki.

Najnovejša dela zadevajo predvsem zemeljski plin. Na podlagi 15-letnega dogovora je Libija že začela s posebnimi ladijami izvažati plin v Španijo, v kratkem pa se bodo začeli tudi redni prevozi v Italijo. Sporazum z Italijo bo veljal 20 let, od prihodnje leta dalje bi morali v Libiji »pridelati« okoli 3,6 milijarde kubičnih metrov plina na leto. Družba Esso, ki ima sedaj v najemu ležišča za navedeno do bave, odpravlja tovor iz novega terminala Marsa el Brega, kjer plin s posebnimi postopki tri temperature —160 stopinj spravijo v tekoče stanje. Utegne se zgoditi, da bo Libija vsaj za nekaj časa v proizvodnji zemeljskega naravnega plina celo pred Alžirijo, ki dobavlja že sedaj Veliki Britaniji poldrugo milijardo kubičnih metrov letno, Franciji pa pol milijarde. Z novimi napravami v Skidki (Philippeville) bo sicer tudi Alžirija ogromno povečala svojo zmogljivost in do leta 1975 dobavila samo Franciji do 3,5 milijarde kubičnih metrov na leto.

V Libiji bo plin do Marsa el Brega prišel naprej iz ležišča Zelten, nato pa še iz Ragube. Plinovod iz prvega ležišča do pristanišča že obratuje, čeprav še ne polnomočno, iz Ragube do morja pa ga še gradijo. Celoten načrt predvideva tudi gradnjo štirih posebnih ladij z nosilnostjo 35.000 ton. Dve ladiji so že izdelali v Španiji in Italiji, dve pa bodo zgradili ob primernem času, vzporedno z gradnjo naprav za pripravo plina in dovažanje do pristanišča Marsa el Brega.

Poleg družbe Esso je v Libiji plin našla tudi družba Occidental, ki ima v najemu ležišča Zuetina. Tu naj bi zgradili tudi druge kemične obrate, ki bi vsi uporabljali plin. Možnost uporabe plina proučuje tudi libijska državna družba Lipetco. Plin nameravajo uporabljati v vseh kemičnih obratih, ki naj bi jih zgradili za predelovanje surove nafte.

Velik vzpon se obeta tudi črpa-

nju nafte. Zaporas Sueškega prekopa gotovo ustreza Libiji, ki že misli na prvo mesto na Bliznjem vzhodu, v severni Afriki in Perzijskemu zalivu, oziroma četrto na svetu za ZDA, Sovjetsko zvezo in Venezuelo.

Številna nova ležišča so že povečana med seboj in z obalo z velikimi naftovodi in petrolejske družbe, ki jih imajo v najemu, z veliko vpeno hitro vrstijo in črpajo, da pridobijo čim boljše položaje, dokler jim politični položaj in zapora Sueškega prekopa daje tako ugodne pogoje.

Grozen zločin v Nemčiji

V gozdu ubil ženo in otroke

ROTTWEIL, 8. — Tridesetletni Josef Krauth, iz majhne vasi

Geretshausen, je brez dvoma umoril svojo 26-letno ženo Edelfraut in štiri otroke, to je tri dekletice 7, 6 in 3 let in fantika 18 mesecev.

Trupla petih žrtv so sinoči odkrili nekateri mimoidoči v gozdu med Zimmerom in Dunningenom v južnem Wuertembergu. Policija iz Rottweila pravi, da so moža žrtve (zakonca sta ločeno živela) videli le 200 metrov od kraja umora. Ženaka in otroke so padli pod streli orožja majhnega kalibra, ki ga je zločinec prav gotovo odnesel s seboj.

TAJPEH, 8. — Delegati 10. vsedržavnega kongresa Kuomintanga so danes ponovno izvolili predsednika nacionalistične Kitajske Čiangkašeka za predsednika stranke.

Trgovska vozila Fiatove tovarne vrste 238

MITJA RIBIČIČ O BODOČEM ZVEZNEM IZVRŠNEM SVETU

mandatar nikakor ne računa na sestavo uradniške vlade

teobilica «ključev» ovira delo - O «strahu» pred izvršnim birojem ZK

Notranja politična dejavnost v Jugoslaviji je zelo živa. Predsednik pripravi na bližnje volitve. V zvezi s tem se tudi veliko govori o bodočem zveznem izvršnem svetu, ki ga bo, kot je znano, sestavil Mitja Ribičič. Zagrebški «Vjesnik» u sriedu je pred dnevi objavil o intervju z Ribičičem, ki ga nekoliko skrajšujemo objavljamo:

Kakor veste je funkcija mandatarja nekakšna nova funkcija v državi s samostojnim sistemom, kakršen je v naši državi. Mandatar je tisti, ki po volitvah pripravi na bližnje volitve. V zvezi s tem se tudi veliko govori o bodočem zveznem izvršnem svetu, ki ga bo, kot je znano, sestavil Mitja Ribičič. Zagrebški «Vjesnik» u sriedu je pred dnevi objavil o intervju z Ribičičem, ki ga nekoliko skrajšujemo objavljamo:

Vaš zasmelek bodočega ZIS je precej natančen; to je v nekem smislu «vlada strokovnjakov», «vlada specialistov». Nekateri ji gledajo na to dajejo tudi vzdevek «uradniška».

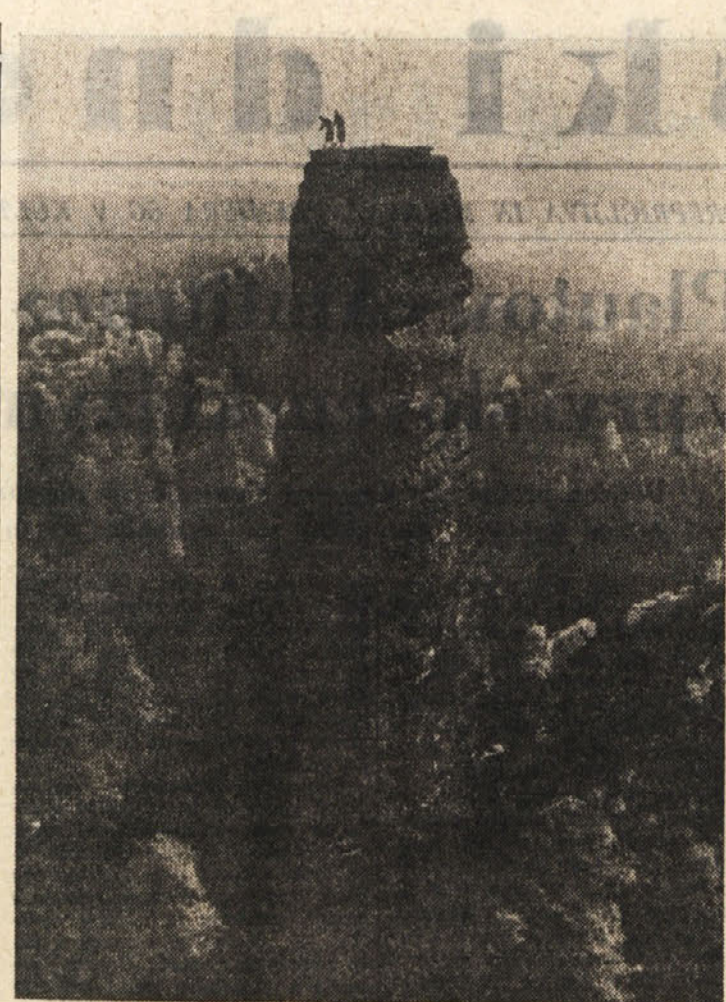
«Ne vem, prvič slišim za ta vzdevek. Pričel sem si bomo, da naša vlada ne bi bila taka, da bi bila protitemu, da bi bila vlada v službi skupščine, našega najvišjega delavskega in samoupravljalnega organa v državi. Toda tak značaj vlade ni odvisen samo od nas, odvisen je tudi od značaja skupščine».

Mislim, da je ta vzdevek nastal v zvezi z ustanovitvijo izvršnega biroja predsedstva CK sestavljenega iz neizvoljenih osebnosti Zveze komunistov.

«Morda. Kajti, še več, mnogi so me že vprašali — ali se kot bodoč

či predsednik vlade kaj bojim izvršnega biroja, seveda kar zadeva proste roke, tako moje kot izvršnega sveta. Rekel bi, da bi se nemara tudi bal posameznih članov, če biro ne bi delal kolektivno. Toda, kakor veste, se že pripravljamo na posameznih članov, ki jamči kolektivno delovanje biroja. Predsedstvo CK je porok, da ne gre za nobeno «vršno roko». Prej bi rekel, da je v biroju osredotočena čvrsta pamet. Naposled je sestavljen — s Titom v vodstvu — iz ljudi, ki so vsi znani po čutu za demokracijo, ki so vsi svoje revolucionarno dejavnost že zelo vrsto let posvetili našemu samoupravnemu razvoju, tu so pa tudi mladi ljudje, ki so se dvignili v politični vrh prav z bitko za ustvarjanje naše sodobne, demokracije, samoupravne družbe. To so ljudje, ki niso konformisti, da bi brez argumentov sprejemali in izglasovali takšno ali drugačno stališče. Njihovo stališče pa bo, o tem sem prepričan, enako kritično tako do sebe samih kakor do drugih. Prav zato mislim, da je zelo dobro, da se v centru samem iz

(Nadaljevanje na 6. strani)

Tudi Češkoslovaška ima zelo privlačne prirodne zanimivosti. Na sliki je slovita «Hruša skala».

ZA DOMAČO KNJIŽNO POLICO

Nova že tretja izdaja zdravstvenega priročnika

Kadar kdo v družini zboli, kadar imajo otroci razne težave, če se približuje epidemija gripe ali če se hočemo na hitro poučiti o neki bolezni, potem iščemo kak zdravstveni priročnik, ki poljudno piše o boleznih, o zdravljenju, o človeškem telesu in zdravju na sploh. Žal imamo takih priročnikov malo ali vsaj premalo. Čeprav smo v zadnjih letih dobili že nekaj tistih knjig, ki govorijo o zdravju in boleznih, pa takih del ni nikoli preveč. Težko je tudi soditi, ali so te knjige dobre ali zgolj poprečne ali pa celo slabe, kajti včasih tudi uredniki založbo težko sodijo o tem in kljub najboljši volji ne izdajo najboljših knjig. Predsedem je škoda, da imamo poljudnomedicinsko literaturo, ki bi bila del domačih strokovnjakov, tako malo. Zato si pač pomagamo s prevodi iz tujih literatur. S temi knjigami so težave, ker bi naš človek, poznavajoč naše razmere, vendarle stvar drugače predstavljal, drugače zapisal.

Tako je tudi s knjigo Sodobni domači zdravnik, ki jo je napisal nemški zdravnik Kurt Pollak. Tu di ta knjiga je delo tujega avtorja. Tudi v tej knjigi je mnogo takega, kar bi domači strokovnjaki drugače povedali, drugače pojasnili. Toda domačega strokovnjaka dela mimamo in tako smo pač prisiljeni zatekati se k prevodom. Očitno pa je, da je založba, Državna založba Slovenije, imela s to knjigo srečno roko. Ne samo, da so bile glede te knjige strokovne kritike dobre. Predsedem javnost je to knjigo zelo dobro sprejela. Dejstvo, da so od leta 1962 do danes izšli tri naklade te knjige, ni samo dokaz potrebnosti in koristnosti tovrstne knjige, temveč tudi kakovost knjige in ustreznosti potrebam naših ljudi.

Prevajalec dr. Franjo Smerdu je v predgovoru k tretji izdaji, ki je te dni prišla na knjižni trg, zapisal, da je knjiga izpolnila svoje poslanstvo, da je v veliki pomoči našim ljudem, če bolezen potrka na vrata; je po obenem tudi navse poučno berilo, ki je za marsikoga obarovalo pred težavami in nadlogami in mu pomagalo naprej v življenju. Obenem pa ta knjiga pravi v zgodovini slovenskega založništva deležna tako visoke naklade kot nobena druga podobna knjiga.

Ob tretji izdaji te knjige naj samo navedemo kratko vsebino in tako opozorimo ne samo na sam izid tovrstnega dela, temveč tudi na vsebino, ki ulegne prireditelju se marsikoga, ki te knjige še ne pozna.

Knjiga je sorazmerno zelo obširna. Že sam pregled vsebine kaže, da je avtor kar se da temeljito zastavil svoje pisanje in se iz njega naloge z vsaj priredljivostjo. V prejem delu, ki je razdeljen na več poglavij, nam avtor seznani z načeli splošne, telesne in duševne higijene. Avtor razglablja o človekovem zdravju in njegovi vrednosti za posameznika in družbo. Poslednje poglavje govori o bolnišnici in odelu doma. Ni manj kot trije oddelki poglavja o prvi pomoči. Bralce se bo seznanil z vrsto koristnih nasvetov, tako glede mrve pomoči kot glede nege bolnika na domu. Sledijo še trije deli knjige.

Najobsebnije je osrednji del, ki govori o zdravju in boleznih, o njih zdravljenju in preprečevanju. Po razpravljanju o tem, kaj je bolezen in kakšne so funkcije posameznih organov, preide avtor na opisovanje značilnosti posameznih bolezni, pri čemer daje vedno tudi praktične nasvete glede njih zdravljenja in preprečevanja. Pisec obravnava najprej splošne bolezni, potem nalezljive bolezni, potem bolezni otroške dobe, bolezni žene in matere, nato pa bolezni posameznih organov. Zgodnji del knjige nosi naslov Zdravstvo in Piran: 9.30 Ansambli zabavne glasbe: 9.45 Orkestr: 10.15 Pri vas doma: 12.10 Dela S. Premra: 12.30 Knjižni svet: 12.40 Od vasi do vasi: 13.30 Priporočila vam: 14.05 Koncert za odhiti: 15.20 Glasbeni intermezzo: 15.40 W. Saroyan Vrnitev: 16.00 Vsa dan za vas: 17.05 Medina sebi in vam: 18.00 Aktualnosti: 18.15 Odsleda koncerta: 18.40 Na razgovor: 19.00 Lanki noč, otroci: 19.15 Glasbeni razglednik: 20.00 48 in operas: 22.15 Jazz koncert v Celju: 23.05 Srbski nadrealistični pesniki: 23.15 Nočni vrtiljak zabavnih zvokov

Na osnovi predgovora avtorja sta izdani oddeli «Sterejino pozorje» in ocenjevalna komisija izbrala za letošnje gledališke igre

ter v Piran: 9.30 Ansambli zabavne glasbe: 9.45 Orkestr: 10.15 Pri vas doma: 12.10 Dela S. Premra: 12.30 Knjižni svet: 12.40 Od vasi do vasi: 13.30 Priporočila vam: 14.05 Koncert za odhiti: 15.20 Glasbeni intermezzo: 15.40 W. Saroyan Vrnitev: 16.00 Vsa dan za vas: 17.05 Medina sebi in vam: 18.00 Aktualnosti: 18.15 Odsleda koncerta: 18.40 Na razgovor: 19.00 Lanki noč, otroci: 19.15 Glasbeni razglednik: 20.00 48 in operas: 22.15 Jazz koncert v Celju: 23.05 Srbski nadrealistični pesniki: 23.15 Nočni vrtiljak zabavnih zvokov

II. PROGRAM
7.30, 8.30, 13.30, 14.30, 19.30 Poročila: 8.40 Orkestr: 10.00 Čudo vira leta: 10.40 Telefonski pogovor: 11.35 Z mikrofonom naokrog: 14.00 Juke box: 15.18 Srečanje s Pončellijem: 16.35 V diskoteki: 17.35 Evrovi razred: 18.20 Poljudna enciklopedija: 19.00 Večni motivi: 20.00 Spornadanski nohturno: 21.10 Operni svet: 22.10 Z mikrofonom naokrog

III. PROGRAM
10.00 Koncert za začetek: 10.45 Straussovi simf. poemi: 11.25 Po filonija: 12.30 Haydn in Mozart: 13.30 Schubertov kvartet in Schumannova introdukija: 15.30 Portret avtorja: A. Stradella: 16.30 Sodobna ital. glasba: 17.10 O žepnih knjižnih izdajah: 17.20 Nemščina: 18.45 Kulturni pregled: 19.15 Koncert: 20.30 Psihologija in psihonaliza: 21.10 Rossinijeve porave.

FILODIFUZIJA
8.00 Začetni koncert: 9.45 Scarlatijeve kantate: 10.20 Sodobna ital. glasba: 12.30 Plošče resne glasbe: 13.15 Na sporedu B. Smetana: 13.30 Simf. koncert pod lakirko A. Toscanini.

SLOVENIJA
6.00, 7.00, 10.00, 13.00, 15.00, 19.30 Poročila: 6.50 Danes za vas: 7.25 Telesna ugotovila: 7.45 Inform. oddaja: 8.08 Glasbena matineja: 8.53 Pisan svet pravljic: 9.10 Sempe

KURDSKI VODITELJ GENERAL BARZANI JE IZGUBIL POTRPLJENJE

Vprašanje iraških Kurdev še huje zapleta zadevo Bližnjega vzhoda

Ker se Bagdad ni zmenil za obveznosti, so Kurdi začeli s ponovnimi vojaškimi akcijami - Barzanijevo gledanje na izraelsko-arabski spor

Znani vodja iraškega plemena Kurdev general Barzani se je po novno lotil orožja. Če dalj časa se v severnih planinah Iraka po novno vodijo borbe. Po treh letih premirja in čakanja, da bi bagdadska vlada začela izvajati sporazum iz leta 1966, spoznam, ki je predvideval avtonomijo Kurdev, je dolgotrajni upornik general Barzani izgubil potrpljenje in s svojimi enotami ponovno stopil v akcijo, v vojno, za katero se je računalo, da je končana. Stopetdeset mrtvih iranskih vojakov v celnem nizu spopadov dokazuje, da Kurdi ne namenjajo več čakati. General Barzani je zagrozil Bagdadu, da bo proglasil neodvisno državo Kurdistan, če bo iraška vlada, da se naprej odločala to, kar je že priznala, namreč pravico Kurdev, da uživajo vsaj minimalno avtonomijo.

In tako se je iraška vlada po novno znala pred težkim problemom: trenutno, ko bagdadska vlada išče notranjo enotnost za

radi razmer v iraško-arabskem sporu, ki začnejo Kurdi delati glavbline.

To pa ni vprašanje zadnjih mesecev, kajti Kurdi se že štiri deset let borijo za to, da bi se jim priznala nacionalnost. Najbolj aktivno obdobje njihovih zahtev se je začelo leta 1958, takoj po zrušenju monarhije. Tedaj so se Kurdi uprli v prepiranju, da bodo le z močnejšo neodvisnost svojega nrodka, ki je zemljepisno razdeljen med Irakom, Iranom, Turčijo in Sovjetsko zvezo. Ko pa so hoteli, da bi tako, na široko zahtevali akcijo moči privedi do sporazuma z Barzanijem priznal Kurdom njihovo nacionalno specifičnost in jim zagotovil pravico do sodelovanja v iraški vladi. Arefova skupina je celo pristala na Barzanijevo zahtevo, da se odloži v vodstva generala Okelli, ki so ga Kurdi smatrali za svojega največjega sovražnika in najbolj nepopravljivega glede njihovih pravic in zahtev.

Tako je bil mir vzpostavljen, trajal pa je toliko časa, dokler je bil na oblasti Aref. Državni udar v lanskem juliju pa je prinesel s seboj tudi precejšnje spremembe. Nova vlada, ki jo so sestavljali vojaki, je obljubila, da se bo vprašanje Kurdev rešilo na osnovi sporazuma iz leta 1966. V okviru decentralizacije iraške uprave je bila Kurdom obljubljena tudi določena avtonomija, kurdski jezik je bil priznan za nacionalni jezik, podobno kot arabski. Toda ostalo je le pri obljubah.

Zaradi zavlačevanja praktičnega izvajanja sporazuma in zaradi vedno večje napadalnosti vladne vojske so Kurdi po mesecih in mesecih čakanja izgubili potrpljenje in Barzani je umaknil iz bagdadske vlade svoja dva ministra ter v decembru minulega leta najavil, da bo ponovno sprejel orožje. In resnici na ljubo je treba priznati, da mu ni bilo težko Kurde ponovno spraviti na nože. Med njimi je namreč zelo popularen, hkrati pa je znano, da so Kurdi bojevniški narod. In v najkrajšem času je 15.000 Barzanijevih ljudi, ki so pripravljeni na smrt, bilo ponovno v planinah. Že v prvih spopadih je Barzanijeva vojska prizadela vladnim silam hude izgube. Hkrati pa se je razširila med Kurdi tudi bolj ali bolj utemeljena «gesla», da je Bagdad predel dezelo v nezmožnost gospodarstva, socialno in politično stanje. Vsekakor temu je, da Bagdad podpira interese tujih držav, katerih petrolejske polja so na ozemlju, ki ga naseljujejo Kurdi.

Irak torej ponovno razjedajo notranja vojna. In to je še en element v že dovolj in preveč zapletenih razmerah Bližnjega vzhoda. Samo ob sebi se vsiljuje ob tem vprašanje, kaj general Barzani misli o izraelsko-arabskem sporu. Voditelj Kurdev je rekel nekaj o tem v razgovoru, ki ga je imel s skupino tujih častnikov tik pred koncem lanskega leta.

greše se drugi. Večer boste prebrali domo. STRELEC (od 21.11. do 21.12.) Preveč bi tvegali, če bi sprejeli neko valjivo ponudbo. Ugotovili boste neiskrenost druge osebe. KOZOROG (od 22.12. do 20.1.) Zanesite se nase in zaupajte v srečo, pa uspeh ne more izostati. V družini računajo z vami. VODNAR (od 21.1. do 19.2.) Preizkušajte svojega najbližjega poslovnega prijatelja. Sklenili boste novo iskreno čustveno zvezo. RIBI (od 19.2. do 20.3.) Dobra znamenja na nebu vaše poslovne sreče. Veder dan.

Horoskop
vam bo mesto, ki vam pripada. Srečanje s svojo mladostno ljubeznijo. DEVICA (od 24.8. do 22.10.) Utrdite svoj uspeh, ki ste ga dosegli pred kratkim. Prijeten večer v veliki družini. TEHTNICA (od 23.9. do 22.10.) Napoveduje neusmiljen boj lastni lastni. Tudi v družbi boste morali biti aktivnejši. SKORPIJON (od 23.10. do 21.11.) Enkrat ste šli na led, pazite, da ne

Ponovni glasovi o jugoslovanskem «nacionalnem vozilu»

Jugoslavija se dogo ne bo v vrsti avtomobilskih držav. To ve

la tako za trenutni avtomobilski park v Jugoslaviji, kot velja tudi za jugoslovansko avtomobilsko industrijo. Res je sicer, da ima Jugoslavija več tovarnih avtomobilov, verjetno pa je prav v tem krivda, da se ta panoga proizvodnje razmeroma slabo ali vsaj počasi razvija. Po številu avtomobilov je Jugoslavija deležna v mnogih zahodnoevropskih državah, kajti le Slovenija in del Hrvatske imata močno motorizacijo, drugod pa je ta bolj šibka. Z druge strani pa razdrobljena avtomobilska proizvodnja ne more privedi do ekonomske in tehnološke proizvodnje. Zato je tem bolj zanimiva vest, ki jo objavlja beograjski Tanjug, vest, ki pravi, da je tovarna avtomobilov «Crvena zastava» iz Kragujevca pri prihodnjem petletnem programu za proizvodnjo avtomobilov namenjen jugoslovanskemu nacionalnemu vozilu, ki se najavlja že več let.

Če so glede tega v Kragujevcu bolj skopi v navajljanju, se vendarle ve, da mnogi avtomobili ne bo kopija nobenega od Fiatovih vozil, pa čeprav se načrti izdelujejo v poslovnem sodelovanju s turinsko tovarno. Pravzaprav je proizvodnja tega tako imenovane nacionalnega vozila bila predvidena v sporazumu o dolgoročnem sodelovanju med Fiatom in Turin in tovarno avtomobilov v Kragujevcu. Ob tej priložnosti je

OVEN (od 21.3. do 20.4.) Zakašno se boste morali umakniti, nakar boste spet pridobili izgubljeno in še kaj zraven.

BIK (od 21.4. do 20.5.) Namesto da bi drugim očitali nedelavnost, pogledajte raje, kako je s tem pri vas. Manjše nesoflaske v družini.

DVOJČKA (od 21.5. do 21.6.) Uredite čimprej nematerialno organizacijska vprašanja. Zvedeli boste nekaj zelo zanimivega.

RAK (od 22.6. do 22.7.) Skusajte povečati svoje strokovne kvalitete. Ne spuščajte se v čustvene pustolovščine.

LEV (od 23.7. do 22.8.) Dodeljeno

naslednjem vprašanju je bil odgovor o izkušnjah, ki jih morda imajo predstavniki ZIS. Mitja Ribičič, glavni inženir ZIS, je rekel, da je treba ohraniti kontinuiteto, uspešnost in težavah dala družba, da pa je treba tudi vedeti, da imamo nekakega zveznega organa odvisno od razmer, v katerih delujemo. Nato je sledilo vprašanje o razširjenosti in Mitja Ribičič v zvezi

Slovar za prijatelje francoščine

Medtem ko smo se pred leti jezili nad pomanjkanjem slovarjev za učenje tujih jezikov, je danes vendarle bistveno drugače. Skoraj vse slovenske založbe izdajajo slovarje in skrbje za priponke za učenje tujih jezikov. Državna založba pa ima pri tem gotovo največji delež saj izdaja največ slovarjev. Kljub temu, imamo vedno kak nov slovar, na polici novih knjig, pa smo francosko-slovenski slovar vendarle še pogostejši. V izdaji Državne založbe Slovenije smo zdaj dobili tudi ta že močno poprejši Francosko-slovenski slovar, katerega avtorja sta dr. Janko Pretnar in dr. Janko Kotnik. V običajni slovarski opremi in nakladi (10.000 izvodov) bo novi slovar vsaj začasno ustregel poprašanju in odpomogel tovrstni stiski.

Avtor francoskih-slovenskih slo

varjev je bil Janko Pretnar. Zadnja tretja izdaja Pretnarjevega Francosko-slovenskega slovarja je izšla v začetku leta 1941. Ker dolgo let nato ni izšel noben tovrstni slovar, je točno pred šestdesetimi leti Janko Kotnik prevzel nalogo, da, upoštevajoč praktično uporabnost prejšnjih izdaj, pripravi in priredi novo izdajo Pretnarjevega slovarja in vnesen vanj vsa potrebna dopolnila.

Avtor je to storil, vendar notranje sestave ni izpremenil, razen da je tu pa tam kaj popravil ali dopolnil. Tudi transkripcija, ki se je že udomačila, je ostala ista. Pač pa je znatno razširil besedišče in frazeologijo, saj obsega novi slovar petdeset strani več kot jih je imela tretja izdaja. Novi izpopolnjeni slovar je dobro koristil deset let. Zda je pošel. In Državna založba je zdaj izdala novo, izpopolnjeno izdajo Francosko-slovenskega slovarja, ki je pravkar prišla na knjižni trg.

Slovar obsega nad 800 strani, ima dodatek seznam nepravilnih glagolov in bo tako gotovo ustregel trenutnemu poprašanju po takem priročniku. Čeprav bo seveda treba misliti tudi na večji, še popolnejši slovar francosko-slovenskega jezika, kakršen je pred vojno že začel izhajati v šmornih, si je zamrl.

Sl. Ru.

Na letošnji prireditvi «Sterejino pozorje» bodo prikazali deset del

NOVI SAD, 8. — Že tradicijski festival gledaliških prireditev v Novem Sadu, ki nosi naslov «Sterejino pozorje» in na katerem se razna gledališka Jugoslavije predstavljajo z novimi deli domačih avtorjev se bo letos začel 21. maja. V celoti je bilo izbranih komistij predstavljanih 35 del, prikazanih pa jih bo 10. Kakor je znano, si za sprejem katerega koli dela na to prirediteljsko prizorišče dela od gledalca član osrednje komisije, ki nato odloča, ali se prireditelj delo sprejme ali ne. Beograjsko Narodno pozorišče bo od stoletnice svojega obstoja in delovanja letos prikazalo kako svojo del izven koncertne in sicer po lastni izbiri. Hri tega pa bo isto gledališče tekmovalo na tej prireditvi še s kakim svojim drugim, sedemdesetim delom domačega avtorja. V letošnji program so uvrstili tudi najboljše predstave s festivala malih eksperimentalnih orodij, ki se vsako leto vrši v Sarajevu, vendar pa pod pogojem, če bo prva nagrada v Sarajevu dodeljena kakemu tekstu sodobnega domačega avtorja. Vodstvo novosadske prireditve je sprejelo tudi predlog o podelitvi nagrade zagrebškega časopisa «Večerni list». Nagrada bo znašala 300.000 dinarjev.

Včeraj je bilo iz uradov ustanove nadalje sporočeno, kako bo sestavljena žirija letošnje štiriinajstje zaporedne prireditve «Sterejino pozorje». Žirijo bo predsedoval Hugo Klajn, njemu člani pa bodo Mato Grković in Georgij Paro iz Zagreba, Dragica Jeremić, Ognjenka Mitšević in 15. Juraj Predan in Smiljan Samec iz Ljubljane; Sarajevu bo zastopal Josip Lesić, Reko pa Dorin Sokolović, tajnik pa do Mateja Malenki iz Skopja.

Na osnovi predgovora avtorja sta izdani oddeli «Sterejino pozorje» in ocenjevalna komisija izbrala za letošnje gledališke igre

v Novem Sadu naslednja dela: «Pehlivani Sahin» Meše Selimovića v dramatisaciji in režiji Jovana Putnika. To delo bo izvajalo gledališče iz Zenice. Zagrebško dramsko gledališče bo nastopilo z delom «Heretiki», ki ga je napisal Ivan Supek, režiral pa Georgij Paro. Zagrebški oder «Teater ITD» bo prikazal v Novem Sadu «Diokelejanovo palačo» Antona Soljana; škopska orodna skupina «Bumetang» bo prišla v Novi Sad z delom «Domela Arsouskega» «Bumetang». Kakor omenimo, nosi isto naslov kakor orodna skupina, ki ga bo uprizorila. Zato velja povedati, da se je ta orodna skupina zbrala tako rekoč ad hoc, torej samo za uprizoritev tega dela. Ljubljanski Slovensko narodno gledališče bo šlo maja v Novi Sad z Dominika Smeleja delom «Krst pri Sociu» v režiji Franca Jamnika. Jugoslovansko dramsko gledališče iz Beograda pa bo prikazalo v režiji Milenka Maričića delo «Afera nedolžne Anabele», ki ga je napisal Velimir Lukić.

Znani beograjski eksperimentalni oder «Atelje 212» bo prikazal v Novem Sadu delo «Elektra 68», ki ga je napisal Danilo Kiš, režiral pa Zoran Ratković. Sodobno gledališče iz Beograda bo šlo v Novi Sad z Alekseja Popovića delom «Uta, ptica zlatokrilca». Delo je režiral Nebojša Komadin. Madžarska dramska skupina subotičkega gledališča bo na nastopila z «Borovnicami», to se pravi z delom, ki ga je napisal Ferenc Deak. Režiral pa Mihajlo Virag.

Tako smo navedli skoraj vsa dela, ki pridejo letos na novosadsko revijo gledaliških del. Prestanemo nam le še delo tržaškega pisatelja Josipa Tavcarja «Red mora biti», ki ga je tržaško gledališče že večkrat uprizorilo v letošnji sezoni. Kakor vemo, je to delo režiral Zarko Petan in tržaško občinstvo ga je rado sprejelo. Torej Slovensko gledališče iz Trsta se bo ponovno pomerilo v Novem Sadu z drugimi jugoslovanskimi gledališči.

Bedni otroci so se igrali z «miliardnimi» «ščinkami»

BOGOTA, 8. — Kdo izmed nas iz srednje ali starejše generacije ni nekoč igral na ščinke, to se pravi z majhnimi kamnitimi loščicami; kdo izmed nas se ni nekoč igral s «ščinkami», včasih s lepimi, steklenimi, včasih pa kar s preprostimi glinastimi. Toda tako je šlo vedno za zelo preproste igre, ki so vedno in ki so vedno v prvem kot v drugem primeru le kako liri v nekem kraju, ki je skrajno siromašen in ki je z nekakšno obilno in ki se igrajo z diamanti.

Darío Lopez Ochoa, predsednik kolumbijske banke, v katero so deponirali 21 kg teh «ščink» — diamantov, s katerimi so se igrali otroci, je povedal, da so dragulje odkrili po naključju. Neki geolog, ki je taval po področju Choco v Kolumbiji, se je zanimal za «ščinke» oziroma «kamence», s katerimi so se igrali otroci. In ko je kamence podrobneje pogledal, je ugotovil, za kaj gre. V kolumbijski banki je to dragocenost, ta velikanski zaklad — skupni vrednosti 28 milijard lir — v naši valuti, deponirani v dobrodelno organizacijo «Ayudate».

Čeprav so se nekateri močno zanimali za kraj, kjer so te dragulje odkrili, je funkcionar banke oddobil vsak podrobnejši odgovor.

Vreme včeraj: Najvišja temperatura 20,1, najnižja 10,9, ob 19. uri 18,7 stop. pije, zračni tlak 1019,3 raste, veter 12 km severovzhodni, vlaga 26 odst., nebo 2/10 pooblačeno, morje skoraj mirno, temperatura morja 9,9 stop.

PODATKI OBMEJNE POLICIJE ZA MAREC

Prehodi s potnimi listi naraščajo z obmejnimi prepustnicami nazadujejo

5 potni listi so zabeležili 2.440.000 prehodov v obeh smereh, s prepustnicami pa 1.574.000 v obeh smereh

Promet s potnimi listi občutno narašča, promet z obmejnimi prepustnicami pa nasprotno nazaduje. V primeru z lanskim letom: to izhaja iz običajnega pregleda o osebnem prometu na prehodih na meji z Jugoslavijo na našem področju za mesec marec. V tem mesecu je namreč z mednarodnim dokumentom prekoračilo mejo v obe smeri kar 2.440.443 ljudi, od tega 1.680.413 italijanskih državljanov in 760.030 tujcev. V jugoslavijo v Trst je prišlo 379.995 tujih državljanov in 840.729 Italijanov, v nasprotno smer pa je v istem času potovalo 639.684 italijanskih državljanov in 390.125 tujcev. V marcu lanskega leta je bil mednarodni promet kar rečno znatno manjši, ter je zabeležil 2.000.944 prehodov; od tega je na italijanske državljanke odpadlo 1.344 tisoč 508, na tujce pa 656.336 prehodov.

Med tujci, ki so marca letos prekoračili mejo s potnimi listi, so daleč prevladovali jugoslovanski državljanji: teh so našli 714 tisoč 905; sledili so zahodni Nemci s 9.931 prehodov, Avstrijci s 5.032, Angličani s 2.811, Francozi s 3.964, Grki s 5.028, švicarji z 2.353, Američani z 2.419 prehodov, itd.

Malobojni promet je bil v letošnjem marcu, kakor rečeno občutno manjši kakor v marcu lani: t. j. ta mesec so namreč na prehodih našega ozemlja zabeležili 1.574.484 prehodov, medtem ko so jih v marcu lani zabeležili 1.776.250. Italijanski državljanji so letos pripadali 1.186.907 prehodov s propustnicami, in sicer 591.725 izstopov ter 595.182 vstopov, jugoslovanski omejnimi obkroževalci pa je bilo k nam 195.574, ter se jih je čez mejo vrnilo na sosedna področja 192.003. Skupno število prehodov pri jugoslovanskih omejnih gostih je torej doseglo v obeh smereh 387 tisoč 577 prehodov. Če primerjamo podatke o prometu za letošnji marec z ustreznimi podatki za isti mesec lani vidimo, da se je letos skokovito povečalo število tujcev, ki so stopili s propustnicami na sosedna jugoslovanska tla, kakor tudi število jugoslovanskih omejnih prebivalcev, ki so prišli po razne opravke k nam. Število jugoslovanskih gostov, ki prihajajo k nam s potnimi listi, se namreč vsaka leta, vzporedno s tem pa se število obkroževalcev z obmejnimi propustnicami iz meseca v mesec zmanjšuje.

Končno naj omenimo še običajen razpored mejnih prehodov po frekvencah prehodov: na prvem mestu je bil tudi v marcu prehod pri Fernetu, ki je nekako četrdeset odstotkov vseh mejnih prehodov pri škofljah, katerega kakor znano že dalj časa obnavljajo in razširjajo, in sicer s 527.161 prehodi. Drugo mesto pripada prehodu pri škofljah, koder je stopilo na sosedna tla 366 tisoč 612 ljudi, sledijo prehod pri

Orehu (194.712 prehodov), pri Pesku (150.497), pri Šentjerneju (134 tisoč 745), pri Lipici (84.846), pod Repentaborom (38.159) in na Opčinah (9.481 prehodov).

Zakonski predlog KPI za gradnjo ljudskih hiš

Deželni komunistični svetovalec so predložili deželni svet za zakonski osnutek za pospeševanje gradnje ljudskih hiš. Osnutek predlaga ustanovitev krožnega sklada ljudskih hiš. Osnutek predlaga, da bi kupovalne in razpisne pravice državnega zakona št. 167 zemljiška in poskrebela za vse napeljavne naenkrat, tako da bi na njih lahko gradili ljudske hiše.

Razen tega zahtevajo svetovalec, naj se določijo nova sredstva na podlagi zakona št. 12 iz leta 1967 za pospeševanje gradnje cenovno stanovanj z delnim začetnim prispevkom zasebnikov. Po zakonu št.

12 namreč prispeva dežela za delno plačevanje obresti od posojil, ki jih dajejo kreditni zavodi za posojila, ki so bili na razpisni stanovanji. Krediti, ki so bili na razpisni, so lani porabili in sedaj bi morali zato zakon št. 12 revidirati, to je določiti potrebno vsoto, da bi lahko ugodili številnim prošnjam za dodelitev deželne prispevka za kritje dela obrestni od najetih posojil.

Stavka v Sv. Marku in Tovarni strojev

Včeraj so delavci ladjedelnice Sv. Marka in Tovarne strojev stavkali dve uri z zahtevo po ureditvi nekaterih notranjih medznih in normativnih vprašanj. Med drugim gre za ureditev akordnih dodatkov, nagrad itd. Po stavki so se delavci sestali na skupščini in razpravljali o nadaljnjih stankovnih bi za ureditve svojih zahtev.

DELOVANJE DEŽELNIH ORGANOV

Jutri bo seja deželnega odbora v sredo pa seja deželnega sveta

Prihodnji teden se sestane tudi dve komisiji deželnega sveta, ki bosta razpravljali o dveh novih zakonskih osnutkih

Jutri bo običajna seja deželnega odbora, ki se začne ob 9.30. Jutri popoldne ob 17. uri pa se sestane deželni gospodarsko-socialni odbor. Na dnevnem redu je nadaljevanje razprave o letnem poročilu predstavnika deželnega odbora Berzanija o gospodarskem položaju Furlanije-Juljske krajine v letu 1967. V razpravi je doslej sodelovalo 6 članov odbora, ki so se dotaknili številnih plati deželnega gospodarstva.

Prav tako se bo jutri popoldne v Vidnu na deželnem odborstvu za kmetijstvo sestala posvetovalna komisija. Odbor so ustanovili na podlagi deželnega zakona št. 22 iz leta 1967. Njegova naloga je preučevati razne načrte in predloge, ki spadajo pod pristojnost deželnega odbora za kmetijstvo ter izkazati o njih svoje mnenje.

Deželni svet in njegove komisije bodo po presledku velikonočnih praznikov ponovno začeli svoje delo prihodnji teden. Računajo, da

se bo deželni svet sestel najbrž v sredo, 16. t. m. Seja bo posvečena odgovorom odborov na vprašanja in interpelacije svetovalcev. V torek, 15. t. m. pa se sestane dva stalna zakonodajna komisija deželnega sveta.

Druge komisija za kmetijstvo, gozdarstvo in gorsko gospodarstvo se bo sestala ob 9.30 pod predsedstvom svetovalca Dal Mase in predlaga zakonski osnutek o ustanovitvi in upravljanju lovskih deželnih svetov. Četrta komisija za industrijo, trgovino in obrt pa se bo sestala ob 10. uri in pod predsedstvom svetovalca Metusa predlaga zakonski osnutek o pravnih predpisih o obrti.

Oba zakonska osnutka, s katerima se posvečajo razvoju zakonodajne dejavnosti stalnih komisij, je pred kratkim opredelil deželni odbor. Predloge, ki jih vsebuje prvi zakonski osnutek in ki se nanašajo na ustanovitve in upravljanje lovskih, je soglasno odobril deželni odbor za lov. Pri izdelavi zakon-

Kako je lahko delo, nastalo pred več kot dva tisoč leti, še vedno živo in mikavno, je nazorno pokazala slična premiera uprizoritve Plautove antike rimske komedije «Amfitruo» v izvedbi Slovenske gledališča. Komedija, ki je prapravna satira, v kateri si je bil prvi rimski «komedijant», če naj uporabimo sodobni pojem, neusmiljeno spopadlivo vojaške odličnosti in njihove žene, pa celo same bogove, je namreč ohranila vso tisto ironijo, ki je skozi stoletja do sodobnikov pritegovala in nadihala avtorje številnih in različnih «Amfitruov» (kolikor si seveda tudi Plauto svojega Amfitrua ni sposobil pri grških vzornikih), in ki je delu zagotovila aktualnost v vsi zgodovinskih obdobjih in prostorih. Režiser Jože Babič se je pridružil, da je to njeno aktualnost preprosto izlučil v okviru edino sprejemljivega režiserskega koncepta.

Kako je lahko delo, nastalo pred več kot dva tisoč leti, še vedno živo in mikavno, je nazorno pokazala slična premiera uprizoritve Plautove antike rimske komedije «Amfitruo» v izvedbi Slovenske gledališča. Komedija, ki je prapravna satira, v kateri si je bil prvi rimski «komedijant», če naj uporabimo sodobni pojem, neusmiljeno spopadlivo vojaške odličnosti in njihove žene, pa celo same bogove, je namreč ohranila vso tisto ironijo, ki je skozi stoletja do sodobnikov pritegovala in nadihala avtorje številnih in različnih «Amfitruov» (kolikor si seveda tudi Plauto svojega Amfitrua ni sposobil pri grških vzornikih), in ki je delu zagotovila aktualnost v vsi zgodovinskih obdobjih in prostorih. Režiser Jože Babič se je pridružil, da je to njeno aktualnost preprosto izlučil v okviru edino sprejemljivega režiserskega koncepta.

Kako je lahko delo, nastalo pred več kot dva tisoč leti, še vedno živo in mikavno, je nazorno pokazala slična premiera uprizoritve Plautove antike rimske komedije «Amfitruo» v izvedbi Slovenske gledališča. Komedija, ki je prapravna satira, v kateri si je bil prvi rimski «komedijant», če naj uporabimo sodobni pojem, neusmiljeno spopadlivo vojaške odličnosti in njihove žene, pa celo same bogove, je namreč ohranila vso tisto ironijo, ki je skozi stoletja do sodobnikov pritegovala in nadihala avtorje številnih in različnih «Amfitruov» (kolikor si seveda tudi Plauto svojega Amfitrua ni sposobil pri grških vzornikih), in ki je delu zagotovila aktualnost v vsi zgodovinskih obdobjih in prostorih. Režiser Jože Babič se je pridružil, da je to njeno aktualnost preprosto izlučil v okviru edino sprejemljivega režiserskega koncepta.

Kako je lahko delo, nastalo pred več kot dva tisoč leti, še vedno živo in mikavno, je nazorno pokazala slična premiera uprizoritve Plautove antike rimske komedije «Amfitruo» v izvedbi Slovenske gledališča. Komedija, ki je prapravna satira, v kateri si je bil prvi rimski «komedijant», če naj uporabimo sodobni pojem, neusmiljeno spopadlivo vojaške odličnosti in njihove žene, pa celo same bogove, je namreč ohranila vso tisto ironijo, ki je skozi stoletja do sodobnikov pritegovala in nadihala avtorje številnih in različnih «Amfitruov» (kolikor si seveda tudi Plauto svojega Amfitrua ni sposobil pri grških vzornikih), in ki je delu zagotovila aktualnost v vsi zgodovinskih obdobjih in prostorih. Režiser Jože Babič se je pridružil, da je to njeno aktualnost preprosto izlučil v okviru edino sprejemljivega režiserskega koncepta.

Kako je lahko delo, nastalo pred več kot dva tisoč leti, še vedno živo in mikavno, je nazorno pokazala slična premiera uprizoritve Plautove antike rimske komedije «Amfitruo» v izvedbi Slovenske gledališča. Komedija, ki je prapravna satira, v kateri si je bil prvi rimski «komedijant», če naj uporabimo sodobni pojem, neusmiljeno spopadlivo vojaške odličnosti in njihove žene, pa celo same bogove, je namreč ohranila vso tisto ironijo, ki je skozi stoletja do sodobnikov pritegovala in nadihala avtorje številnih in različnih «Amfitruov» (kolikor si seveda tudi Plauto svojega Amfitrua ni sposobil pri grških vzornikih), in ki je delu zagotovila aktualnost v vsi zgodovinskih obdobjih in prostorih. Režiser Jože Babič se je pridružil, da je to njeno aktualnost preprosto izlučil v okviru edino sprejemljivega režiserskega koncepta.

Kako je lahko delo, nastalo pred več kot dva tisoč leti, še vedno živo in mikavno, je nazorno pokazala slična premiera uprizoritve Plautove antike rimske komedije «Amfitruo» v izvedbi Slovenske gledališča. Komedija, ki je prapravna satira, v kateri si je bil prvi rimski «komedijant», če naj uporabimo sodobni pojem, neusmiljeno spopadlivo vojaške odličnosti in njihove žene, pa celo same bogove, je namreč ohranila vso tisto ironijo, ki je skozi stoletja do sodobnikov pritegovala in nadihala avtorje številnih in različnih «Amfitruov» (kolikor si seveda tudi Plauto svojega Amfitrua ni sposobil pri grških vzornikih), in ki je delu zagotovila aktualnost v vsi zgodovinskih obdobjih in prostorih. Režiser Jože Babič se je pridružil, da je to njeno aktualnost preprosto izlučil v okviru edino sprejemljivega režiserskega koncepta.

Kako je lahko delo, nastalo pred več kot dva tisoč leti, še vedno živo in mikavno, je nazorno pokazala slična premiera uprizoritve Plautove antike rimske komedije «Amfitruo» v izvedbi Slovenske gledališča. Komedija, ki je prapravna satira, v kateri si je bil prvi rimski «komedijant», če naj uporabimo sodobni pojem, neusmiljeno spopadlivo vojaške odličnosti in njihove žene, pa celo same bogove, je namreč ohranila vso tisto ironijo, ki je skozi stoletja do sodobnikov pritegovala in nadihala avtorje številnih in različnih «Amfitruov» (kolikor si seveda tudi Plauto svojega Amfitrua ni sposobil pri grških vzornikih), in ki je delu zagotovila aktualnost v vsi zgodovinskih obdobjih in prostorih. Režiser Jože Babič se je pridružil, da je to njeno aktualnost preprosto izlučil v okviru edino sprejemljivega režiserskega koncepta.

Kako je lahko delo, nastalo pred več kot dva tisoč leti, še vedno živo in mikavno, je nazorno pokazala slična premiera uprizoritve Plautove antike rimske komedije «Amfitruo» v izvedbi Slovenske gledališča. Komedija, ki je prapravna satira, v kateri si je bil prvi rimski «komedijant», če naj uporabimo sodobni pojem, neusmiljeno spopadlivo vojaške odličnosti in njihove žene, pa celo same bogove, je namreč ohranila vso tisto ironijo, ki je skozi stoletja do sodobnikov pritegovala in nadihala avtorje številnih in različnih «Amfitruov» (kolikor si seveda tudi Plauto svojega Amfitrua ni sposobil pri grških vzornikih), in ki je delu zagotovila aktualnost v vsi zgodovinskih obdobjih in prostorih. Režiser Jože Babič se je pridružil, da je to njeno aktualnost preprosto izlučil v okviru edino sprejemljivega režiserskega koncepta.

Kako je lahko delo, nastalo pred več kot dva tisoč leti, še vedno živo in mikavno, je nazorno pokazala slična premiera uprizoritve Plautove antike rimske komedije «Amfitruo» v izvedbi Slovenske gledališča. Komedija, ki je prapravna satira, v kateri si je bil prvi rimski «komedijant», če naj uporabimo sodobni pojem, neusmiljeno spopadlivo vojaške odličnosti in njihove žene, pa celo same bogove, je namreč ohranila vso tisto ironijo, ki je skozi stoletja do sodobnikov pritegovala in nadihala avtorje številnih in različnih «Amfitruov» (kolikor si seveda tudi Plauto svojega Amfitrua ni sposobil pri grških vzornikih), in ki je delu zagotovila aktualnost v vsi zgodovinskih obdobjih in prostorih. Režiser Jože Babič se je pridružil, da je to njeno aktualnost preprosto izlučil v okviru edino sprejemljivega režiserskega koncepta.

Kako je lahko delo, nastalo pred več kot dva tisoč leti, še vedno živo in mikavno, je nazorno pokazala slična premiera uprizoritve Plautove antike rimske komedije «Amfitruo» v izvedbi Slovenske gledališča. Komedija, ki je prapravna satira, v kateri si je bil prvi rimski «komedijant», če naj uporabimo sodobni pojem, neusmiljeno spopadlivo vojaške odličnosti in njihove žene, pa celo same bogove, je namreč ohranila vso tisto ironijo, ki je skozi stoletja do sodobnikov pritegovala in nadihala avtorje številnih in različnih «Amfitruov» (kolikor si seveda tudi Plauto svojega Amfitrua ni sposobil pri grških vzornikih), in ki je delu zagotovila aktualnost v vsi zgodovinskih obdobjih in prostorih. Režiser Jože Babič se je pridružil, da je to njeno aktualnost preprosto izlučil v okviru edino sprejemljivega režiserskega koncepta.

Kako je lahko delo, nastalo pred več kot dva tisoč leti, še vedno živo in mikavno, je nazorno pokazala slična premiera uprizoritve Plautove antike rimske komedije «Amfitruo» v izvedbi Slovenske gledališča. Komedija, ki je prapravna satira, v kateri si je bil prvi rimski «komedijant», če naj uporabimo sodobni pojem, neusmiljeno spopadlivo vojaške odličnosti in njihove žene, pa celo same bogove, je namreč ohranila vso tisto ironijo, ki je skozi stoletja do sodobnikov pritegovala in nadihala avtorje številnih in različnih «Amfitruov» (kolikor si seveda tudi Plauto svojega Amfitrua ni sposobil pri grških vzornikih), in ki je delu zagotovila aktualnost v vsi zgodovinskih obdobjih in prostorih. Režiser Jože Babič se je pridružil, da je to njeno aktualnost preprosto izlučil v okviru edino sprejemljivega režiserskega koncepta.

Kako je lahko delo, nastalo pred več kot dva tisoč leti, še vedno živo in mikavno, je nazorno pokazala slična premiera uprizoritve Plautove antike rimske komedije «Amfitruo» v izvedbi Slovenske gledališča. Komedija, ki je prapravna satira, v kateri si je bil prvi rimski «komedijant», če naj uporabimo sodobni pojem, neusmiljeno spopadlivo vojaške odličnosti in njihove žene, pa celo same bogove, je namreč ohranila vso tisto ironijo, ki je skozi stoletja do sodobnikov pritegovala in nadihala avtorje številnih in različnih «Amfitruov» (kolikor si seveda tudi Plauto svojega Amfitrua ni sposobil pri grških vzornikih), in ki je delu zagotovila aktualnost v vsi zgodovinskih obdobjih in prostorih. Režiser Jože Babič se je pridružil, da je to njeno aktualnost preprosto izlučil v okviru edino sprejemljivega režiserskega koncepta.

Kako je lahko delo, nastalo pred več kot dva tisoč leti, še vedno živo in mikavno, je nazorno pokazala slična premiera uprizoritve Plautove antike rimske komedije «Amfitruo» v izvedbi Slovenske gledališča. Komedija, ki je prapravna satira, v kateri si je bil prvi rimski «komedijant», če naj uporabimo sodobni pojem, neusmiljeno spopadlivo vojaške odličnosti in njihove žene, pa celo same bogove, je namreč ohranila vso tisto ironijo, ki je skozi stoletja do sodobnikov pritegovala in nadihala avtorje številnih in različnih «Amfitruov» (kolikor si seveda tudi Plauto svojega Amfitrua ni sposobil pri grških vzornikih), in ki je delu zagotovila aktualnost v vsi zgodovinskih obdobjih in prostorih. Režiser Jože Babič se je pridružil, da je to njeno aktualnost preprosto izlučil v okviru edino sprejemljivega režiserskega koncepta.

Kako je lahko delo, nastalo pred več kot dva tisoč leti, še vedno živo in mikavno, je nazorno pokazala slična premiera uprizoritve Plautove antike rimske komedije «Amfitruo» v izvedbi Slovenske gledališča. Komedija, ki je prapravna satira, v kateri si je bil prvi rimski «komedijant», če naj uporabimo sodobni pojem, neusmiljeno spopadlivo vojaške odličnosti in njihove žene, pa celo same bogove, je namreč ohranila vso tisto ironijo, ki je skozi stoletja do sodobnikov pritegovala in nadihala avtorje številnih in različnih «Amfitruov» (kolikor si seveda tudi Plauto svojega Amfitrua ni sposobil pri grških vzornikih), in ki je delu zagotovila aktualnost v vsi zgodovinskih obdobjih in prostorih. Režiser Jože Babič se je pridružil, da je to njeno aktualnost preprosto izlučil v okviru edino sprejemljivega režiserskega koncepta.

Kako je lahko delo, nastalo pred več kot dva tisoč leti, še vedno živo in mikavno, je nazorno pokazala slična premiera uprizoritve Plautove antike rimske komedije «Amfitruo» v izvedbi Slovenske gledališča. Komedija, ki je prapravna satira, v kateri si je bil prvi rimski «komedijant», če naj uporabimo sodobni pojem, neusmiljeno spopadlivo vojaške odličnosti in njihove žene, pa celo same bogove, je namreč ohranila vso tisto ironijo, ki je skozi stoletja do sodobnikov pritegovala in nadihala avtorje številnih in različnih «Amfitruov» (kolikor si seveda tudi Plauto svojega Amfitrua ni sposobil pri grških vzornikih), in ki je delu zagotovila aktualnost v vsi zgodovinskih obdobjih in prostorih. Režiser Jože Babič se je pridružil, da je to njeno aktualnost preprosto izlučil v okviru edino sprejemljivega režiserskega koncepta.

Kako je lahko delo, nastalo pred več kot dva tisoč leti, še vedno živo in mikavno, je nazorno pokazala slična premiera uprizoritve Plautove antike rimske komedije «Amfitruo» v izvedbi Slovenske gledališča. Komedija, ki je prapravna satira, v kateri si je bil prvi rimski «komedijant», če naj uporabimo sodobni pojem, neusmiljeno spopadlivo vojaške odličnosti in njihove žene, pa celo same bogove, je namreč ohranila vso tisto ironijo, ki je skozi stoletja do sodobnikov pritegovala in nadihala avtorje številnih in različnih «Amfitruov» (kolikor si seveda tudi Plauto svojega Amfitrua ni sposobil pri grških vzornikih), in ki je delu zagotovila aktualnost v vsi zgodovinskih obdobjih in prostorih. Režiser Jože Babič se je pridružil, da je to njeno aktualnost preprosto izlučil v okviru edino sprejemljivega režiserskega koncepta.

Kako je lahko delo, nastalo pred več kot dva tisoč leti, še vedno živo in mikavno, je nazorno pokazala slična premiera uprizoritve Plautove antike rimske komedije «Amfitruo» v izvedbi Slovenske gledališča. Komedija, ki je prapravna satira, v kateri si je bil prvi rimski «komedijant», če naj uporabimo sodobni pojem, neusmiljeno spopadlivo vojaške odličnosti in njihove žene, pa celo same bogove, je namreč ohranila vso tisto ironijo, ki je skozi stoletja do sodobnikov pritegovala in nadihala avtorje številnih in različnih «Amfitruov» (kolikor si seveda tudi Plauto svojega Amfitrua ni sposobil pri grških vzornikih), in ki je delu zagotovila aktualnost v vsi zgodovinskih obdobjih in prostorih. Režiser Jože Babič se je pridružil, da je to njeno aktualnost preprosto izlučil v okviru edino sprejemljivega režiserskega koncepta.

Kako je lahko delo, nastalo pred več kot dva tisoč leti, še vedno živo in mikavno, je nazorno pokazala slična premiera uprizoritve Plautove antike rimske komedije «Amfitruo» v izvedbi Slovenske gledališča. Komedija, ki je prapravna satira, v kateri si je bil prvi rimski «komedijant», če naj uporabimo sodobni pojem, neusmiljeno spopadlivo vojaške odličnosti in njihove žene, pa celo same bogove, je namreč ohranila vso tisto ironijo, ki je skozi stoletja do sodobnikov pritegovala in nadihala avtorje številnih in različnih «Amfitruov» (kolikor si seveda tudi Plauto svojega Amfitrua ni sposobil pri grških vzornikih), in ki je delu zagotovila aktualnost v vsi zgodovinskih obdobjih in prostorih. Režiser Jože Babič se je pridružil, da je to njeno aktualnost preprosto izlučil v okviru edino sprejemljivega režiserskega koncepta.

Kako je lahko delo, nastalo pred več kot dva tisoč leti, še vedno živo in mikavno, je nazorno pokazala slična premiera uprizoritve Plautove antike rimske komedije «Amfitruo» v izvedbi Slovenske gledališča. Komedija, ki je prapravna satira, v kateri si je bil prvi rimski «komedijant», če naj uporabimo sodobni pojem, neusmiljeno spopadlivo vojaške odličnosti in njihove žene, pa celo same bogove, je namreč ohranila vso tisto ironijo, ki je skozi stoletja do sodobnikov pritegovala in nadihala avtorje številnih in različnih «Amfitruov» (kolikor si seveda tudi Plauto svojega Amfitrua ni sposobil pri grških vzornikih), in ki je delu zagotovila aktualnost v vsi zgodovinskih obdobjih in prostorih. Režiser Jože Babič se je pridružil, da je to njeno aktualnost preprosto izlučil v okviru edino sprejemljivega režiserskega koncepta.

Kako je lahko delo, nastalo pred več kot dva tisoč leti, še vedno živo in mikavno, je nazorno pokazala slična premiera uprizoritve Plautove antike rimske komedije «Amfitruo» v izvedbi Slovenske gledališča. Komedija, ki je prapravna satira, v kateri si je bil prvi rimski «komedijant», če naj uporabimo sodobni pojem, neusmiljeno spopadlivo vojaške odličnosti in njihove žene, pa celo same bogove, je namreč ohranila vso tisto ironijo, ki je skozi stoletja do sodobnikov pritegovala in nadihala avtorje številnih in različnih «Amfitruov» (kolikor si seveda tudi Plauto svojega Amfitrua ni sposobil pri grških vzornikih), in ki je delu zagotovila aktualnost v vsi zgodovinskih obdobjih in prostorih. Režiser Jože Babič se je pridružil, da je to njeno aktualnost preprosto izlučil v okviru edino sprejemljivega režiserskega koncepta.

Kako je lahko delo, nastalo pred več kot dva tisoč leti, še vedno živo in mikavno, je nazorno pokazala slična premiera uprizoritve Plautove antike rimske komedije «Amfitruo» v izvedbi Slovenske gledališča. Komedija, ki je prapravna satira, v kateri si je bil prvi rimski «komedijant», če naj uporabimo sodobni pojem, neusmiljeno spopadlivo vojaške odličnosti in njihove žene, pa celo same bogove, je namreč ohranila vso tisto ironijo, ki je skozi stoletja do sodobnikov pritegovala in nadihala avtorje številnih in različnih «Amfitruov» (kolikor si seveda tudi Plauto svojega Amfitrua ni sposobil pri grških vzornikih), in ki je delu zagotovila aktualnost v vsi zgodovinskih obdobjih in prostorih. Režiser Jože Babič se je pridružil, da je to njeno aktualnost preprosto izlučil v okviru edino sprejemljivega režiserskega koncepta.

Kako je lahko delo, nastalo pred več kot dva tisoč leti, še vedno živo in mikavno, je nazorno pokazala slična premiera uprizoritve Plautove antike rimske komedije «Amfitruo» v izvedbi Slovenske gledališča. Komedija, ki je prapravna satira, v kateri si je bil prvi rimski «komedijant», če naj uporabimo sodobni pojem, neusmiljeno spopadlivo vojaške odličnosti in njihove žene, pa celo same bogove, je namreč ohranila vso tisto ironijo, ki je skozi stoletja do sodobnikov pritegovala in nadihala avtorje številnih in različnih «Amfitruov» (kolikor si seveda tudi Plauto svojega Amfitrua ni sposobil pri grških vzornikih), in ki je delu zagotovila aktualnost v vsi zgodovinskih obdobjih in prostorih. Režiser Jože Babič se je pridružil, da je to njeno aktualnost preprosto izlučil v okviru edino sprejemljivega režiserskega koncepta.

Kako je lahko delo, nastalo pred več kot dva tisoč leti, še vedno živo in mikavno, je nazorno pokazala slična premiera uprizoritve Plautove antike rimske komedije «Amfitruo» v izvedbi Slovenske gledališča. Komedija, ki je prapravna satira, v kateri si je bil prvi rimski «komedijant», če naj uporabimo sodobni pojem, neusmiljeno spopadlivo vojaške odličnosti in njihove žene, pa celo same bogove, je namreč ohranila vso tisto ironijo, ki je skozi stoletja do sodobnikov pritegovala in nadihala avtorje številnih in različnih «Amfitruov» (kolikor si seveda tudi Plauto svojega Amfitrua ni sposobil pri grških vzornikih), in ki je delu zagotovila aktualnost v vsi zgodovinskih obdobjih in prostorih. Režiser Jože Babič se je pridružil, da je to njeno aktualnost preprosto izlučil v okviru edino sprejemljivega režiserskega koncepta.

Kako je lahko delo, nastalo pred več kot dva tisoč leti, še vedno živo in mikavno, je nazorno pokazala slična premiera uprizoritve Plautove antike rimske komedije «Amfitruo» v izvedbi Slovenske gledališča. Komedija, ki je prapravna satira, v kateri si je bil prvi rimski «komedijant», če naj uporabimo sodobni pojem, neusmiljeno spopadlivo vojaške odličnosti in njihove žene, pa celo same bogove, je namreč ohranila vso tisto ironijo, ki je skozi stoletja do sodobnikov pritegovala in nadihala avtorje številnih in različnih «Amfitruov» (kolikor si seveda tudi Plauto svojega Amfitrua ni sposobil pri grških vzornikih), in ki je delu zagotovila aktualnost v vsi zgodovinskih obdobjih in prostorih. Režiser Jože Babič se je pridružil, da je to njeno aktualnost preprosto izlučil v okviru edino sprejemljivega režiserskega koncepta.

Kako je lahko delo, nastalo pred več kot dva tisoč leti, še vedno živo in mikavno, je nazorno pokazala slična premiera uprizoritve Plautove antike rimske komedije «Amfitruo» v izvedbi Slovenske gledališča. Komedija, ki je prapravna satira, v kateri si je bil prvi rimski «komedijant», če naj uporabimo sodobni pojem, neusmiljeno spopadlivo vojaške odličnosti in njihove žene, pa celo same bogove, je namreč ohranila vso tisto ironijo, ki je skozi stoletja do sodobnikov pritegovala in nadihala avtorje številnih in različnih «Amfitruov» (kolikor si seveda tudi Plauto svojega Amfitrua ni sposobil pri grških vzornikih), in ki je delu zagotovila aktualnost v vsi zgodovinskih obdobjih in prostorih. Režiser Jože Babič se je pridružil, da je to njeno aktualnost preprosto izlučil v okviru edino sprejemljivega režiserskega koncepta.

Kako je lahko delo, nastalo pred več kot dva tisoč leti, še vedno živo in mikavno, je nazorno pokazala slična premiera uprizoritve Plautove antike rimske komedije «Amfitruo» v izvedbi Slovenske gledališča. Komedija, ki je prapravna satira, v kateri si je bil prvi rimski «komedijant», če naj uporabimo sodobni pojem, neusmiljeno spopadlivo vojaške odličnosti in njihove žene, pa celo same bogove, je namreč ohranila vso tisto ironijo, ki je skozi stoletja do sodobnikov pritegovala in nadihala avtorje številnih in različnih «Amfitruov» (kolikor si seveda tudi Plauto svojega Amfitrua ni sposobil pri grških vzornikih), in ki je delu zagotovila aktualnost v vsi zgodovinskih obdobjih in prostorih. Režiser Jože Babič se je pridružil, da je to njeno aktualnost preprosto izlučil v okviru edino sprejemljivega režiserskega koncepta.

Kako je lahko delo, nastalo pred več kot dva tisoč leti, še vedno živo in mikavno, je nazorno pokazala slična premiera uprizoritve Plautove antike rimske komedije «Amfitruo» v izvedbi Slovenske gledališča. Komedija, ki je prapravna satira, v kateri si je bil prvi rimski «komedijant», če naj uporabimo sodobni pojem, neusmiljeno spopadlivo vojaške odličnosti in njihove žene, pa celo same bogove, je namreč ohranila vso tisto ironijo, ki je skozi stoletja do sodobnikov pritegovala in nadihala avtorje številnih in različnih «Amfitruov» (kolikor si seveda tudi Plauto svojega Amfitrua ni sposobil pri grških vzornikih), in ki je delu zagotovila aktualnost v vsi zgodovinskih obdobjih in prostorih. Režiser Jože Babič se je pridružil, da je to njeno aktualnost preprosto izlučil v okviru edino sprejemljivega režiserskega koncepta.

Kako je lahko delo, nastalo pred več kot dva tisoč leti, še vedno živo in mikavno, je nazorno pokazala slična premiera uprizoritve Plautove antike rimske komedije «Amfitruo» v izvedbi Slovenske gledališča. Komedija, ki je prapravna satira, v kateri si je bil prvi rimski «komedijant», če naj uporabimo sodobni pojem, neusmiljeno spopadlivo vojaške odličnosti in njihove žene, pa celo same bogove, je namreč ohranila vso tisto ironijo, ki je skozi stoletja do sodobnikov pritegovala in nadihala avtorje številnih in različnih «Amfitruov» (kolikor si seveda tudi Plauto svojega Amfitrua ni sposobil pri grških vzornikih), in ki je delu zagotovila aktualnost v vsi zgodovinskih obdobjih in prostorih. Režiser Jože Babič se je pridružil, da je to njeno aktualnost preprosto izlučil v okviru edino sprejemljivega režiserskega koncepta.

Kako je lahko delo, nastalo pred več kot dva tisoč leti, še vedno živo in mikavno, je nazorno pokazala slična premiera uprizoritve Plautove antike rimske komedije «Amfitruo» v izvedbi Slovenske gledališča. Komedija, ki je prapravna satira, v kateri si je bil prvi rimski «komedijant», če naj uporabimo sodobni pojem, neusmiljeno spopadlivo vojaške odličnosti

O RAZSODBI PRIZIVNIH SODNIKOV

Razveljavljena obsodba prve stopnje proti lastniku gradbenega podjetja

Pretor ga je obsodil zaradi pomanjkanja varnostnih ukrepov na delu in povzročitve telesnih poškodb delavcu, ki se je ponesrečil. Potrditev obsodbe zaradi nedovoljenega uvoza pornografskih filmov

Pred tržaškim kazenskim sodiščem (predsednik Rossi, tožilci: Alarini, napovednik Rubini), ki razsoja v svojstvu prizivnega sodišča, se je zagovarjal včerajšnji lastnik gradbenega podjetja, podjetnik Jernej iz Bona 66, podjetnik po poklicu, ki bil obtožen dveh prekrškov, rednem gre za to, da Jernej, ki odgovarja delovodja in podizvajalca, ni poskrbel za potrebne varnostne ukrepe pri zemeljskih delih, ki jih je opravljalo njegovo podjetje. Druga obtožba pa je, da Jernej precej hude telesne poškodbe, ki jih je dobil delavec Oskar, star 51 let iz Boljuna št. 1.

Nesreča pri kateri se je poškodoval Sanci, se je pripetila nedeljo 9. februarja popoldne na glavni mestni Benjaminu Zerku v bližini železniškega nadvoza nad Barokovlani. Podjetnik Jernej je vzel v zakup nekatera dela, ki so bila namenjena gradnji železniškega obvoza. Na zemljišča Vittoria Rossionja je pralo podjetje odstraniti posevno vinsko ploščo. V varilnici apatoma sta Jernej in Sanci prežala nekaj plošč ter dala, da Jernej eno od teh odvečje 7. lidozjem. Nenadoma se je Jernej s ploščo odrgel ter poškodoval Sanci, ki je stal ob tani.

Jernej je ponesrečenca takoj odšel v bolnišnico, kjer so mu ravniki ugotovili zlom na levi ki ter razne druge poškodbe. Poškodbe nesreče so bile razmeroma zelo hude, saj je imel Sanci v roki mavcu več kot šest mesecev deloma odzdravljene poškodbe. Ostale so poškodbe, ki bodo trajne. V takih primerih (ko gre za poškodbe, ki zdravilne gre več kot 40 dni) je za kazenski organ prijaviti sodišču. Zato so Jernej prijavili na tržaški sodnik.

Na obravnavi, ki je bila v okoliščini, je tržaški okrajni sodnik spoznal Jerneja za krivca ter je obsodil zaradi prvega prekrška (se pravi zaradi pomanjkanja varnostnih ukrepov na delu) 100.000 lir denarne kazni ter 200.000 lir globe zaradi poškodb, ki jih je prizadel Jernej. Sanci je bila poškoda, ki je ni vpisali v kazenski list. Proti tej razsodbi se je pritožil, ker je menil, da obtožba odgovarjala resničnemu poteku nezgode.

Na včerajšnji obravnavi pred prizivnim sodiščem, kateri je predstojal Rossi, so Sanci predložili njegovo zahtevo. Prošnje so se spremenile v smislu, ni zagrešil dejanja, ki bi se moglo kazensko pregoniti. Pred istim sodiščem je bila tudi pravnica proti 33-letnemu Claudio Lombanu iz Ul. Colarich 34, ki je skupaj z nekaterimi drugimi obtoženci obsojen, da je odkupil tona razprodaja pornografskega filma.

Pred okrajnim sodnikom so se bili zagovarjati lani naslednji: 33-letni Marini Galliano iz S. Pasquale 57, se omenjeni audio Colombari, 38-letni Olivio iz Ul. Morari 7, 27-letni Ivano Avanzo iz Ul. Molino a, 27-letni 30-letni Duilio Gani, ki sta stala v Milano in ki je dal priprti zaradi nekega druge prekrška. V tem primeru je šlo za uvožen v Italijo pornografskih filmov na ozkem traku, in sicer iz družbenih držav Amerike. Za uvoženje filmov so poskrbeli nekatere pomorščaki, ki so bili uvoženci na ladi "Colombo". Po kazenski organi so zvedeli za to nezakonito dejavnost ter so na prijavljeno javnega tožilstva, ob prihodni ladi v Trst pregledali, o čem nekateri pomorščaki. V eni izmed teh so našli 39 filmov Prizade, ki je trdil, da je omarico poravnjal neki drug mornar.

10. oktobra lani je tržaški okrajni sodnik poznal vse obtožene razen Gangeleja za krive ter je obsojen Marini in Bressana vsakega na 3 mesece zaporov. V eni izmed 15 dni zaporov ter 100.000 lir globe, Avanzo na dva meseca zaporov ter 70.000 lir globe. Kazen je bil pogojna in je niso vpisali v kazenski list za vse obsojene razen Bressana. Temu je sodnik priznal pravico do pogojne kazni, če bi poravnal neko drugo delo, ki mu je bilo naloženo. Preden od sodišča.

ZOPET NOVOST NA KNJIZNEM PODROČJU

Izšla je 6. knjiga iz bogate zbirke SODOBNA ILUSTRIRANA ENCIKLOPEDIJA z naslovom

GEOGRAFIJA

Knjiga o prvih geografih in njihovih raziskovalcih, o osnovnih zemljepisnih pojmih ter o raznovrstnih ekonomskih in drugih pogojih v posameznih delih sveta. KNJIGA JE SILNO BOGATO OPREMLJENA!

tržaška knjigarna

TRST Ul. sv. Frančiška 20, tel. 61.792

Goriško-beneški dnevnik

GORICA JE IMELA ZA TAKRATNE ČASE MODERNO ŠOLO

Leta 1860 je pričela delovati Realna gimnazija v Gorici

Na njej je poučeval tudi znani prirodoslovec Fran Erjavc - Paskus slovenske realne gimnazije po drugi svetovni vojni

Za vladanja cesarice Marije Terezije, je bil v Gorici leta 1780 ustanovljen tako imenovani 4. tehnični razred, ki je veljal kot nadaljevanje takratne srednje šole; ta je odgovarjal današnji nižji gimnaziji.

Solo so vodili patri plaristi, ki so se iz Gorice umaknili ob prihodu Francozov leta 1804. Francozi so Solo pustili, le namesto plaristov so namestili laične učitelje.

Po povratku Avstrijcev leta 1813 je bila tudi v Gorici, tako kot v vseh ostalih časno po Francozih zasledeni krajih, obnovljena normalna šola. Avstrijci so obnovili tudi zgoraj imenovani 4. tehnični razred. Leta 1818 so zaradi naraščajočih potreb dodali prvemu še en razred.

Sole v habsburškem cesarstvu so bile v glavnem humanističnega značaja; niti časi pa so zahtevali tudi v tej tradicionalni državi prilagajanje šolskega stroja novim potrebom. Zaradi tega so na Dunaju leta 1849 izglasovali nov zakon o organizaciji gimnazij in realnih šol in v šolskem letu 1850 se je ta zakon tudi pričel izvajati.

V Gorici so tako leta 1852 ustanovili trirazredno nižjo realno gimnazijo. Njen prvi ravnatelj je bil na rojak Jožef Vogrič. Ker niso imeli dovolj učnih moči, je prišel na tej šoli poučevati kemijo honorarno gradbeni inženir Franz Pfeiffer, ki je bil tudi občinski svetovalec. Inž. Pfeiffer si je zelo prizadeval za poučevanje kemije in je z denarnimi prispevki bogatih meščanov, kot so bili Heinrich, Karl in Wilhelm Ritter von Zahony, zdravnik dr. Josef Prokop, Anton Paulett, Alexander von Clarstein, von Trojer, Anton Pober, Karl Pogatschneg, uredil za takratne čase moderen kemični laboratorij.

Večala se je potreba po strokovno usposobljenih ljudeh za industrijo, ki se je takrat ustanovljala tudi v Gorici, zlasti po zaslugi inicijativne meščne rodbine Ritter von Zahony. Številni meščani so zato zahtevali realno gimnazijo, poleg že obstoječe klasične. To željo je podpirala tudi trgovska zbornica. Magistrat je trikrat zaprosil vladno, da bi v Gorici ustanovila takšno šolo. Občinski svet je tožljivo sklepe sprejel 8. junija 1856, 28. aprila 1858 in 24. avgusta 1860. Občina je dala na razpolago ustrezno

stavbo. V Gorici so bile takrat na voljo tudi učne moči. Zelji magistrata je zelo pomagal takratni c. kr. šolski svetnik Vincenc Laukotsky. Magistrat je določil naj bo nova šola v stavbi, ki je bila občinska last in kjer je bila prej žandarmirska vojašnica. Stavba je bila v tedanji Fielesbankgasse 89, t.j. v stavbi, ki je danes nasproti Trgovskega doma. Tam se je po drugi svetovni vojni sestajal gorški občinski svet, dokler ni občina zgradila nove sejne dvorane.

Po tretji prošnji gorške občine je šel šolski svetnik Laukotsky na Dunaj, kjer ga je sprejel sam minister za šolstvo Leo Grafen von Thun. Ta je zadelo obrazložil prošnjo Francu Jožetu in že po nekaj dneh je bila zadeva za Gorico ugodno rešena.

V Gorici so z velikim zadovoljstvom sprejeli cesarjev sklep in ker je manjkalo za otvoritev šole 700 goldinarjev, je zdravnik dr. Prokop iz lastnega žepa daroval kar 1.000 goldinarjev za prve potrebe nove šole.

Dijake so vpisovali v dneh 31. oktobra, 3. in 4. novembra. V prvi razred se jih je vpisalo kar 80, v drugega 48, v tretjega 38 in v četrti razred pa 35 dijakov. Šolsko leto se je pričelo z občajnim formalnostmi 5. novembra 1860.

Za prvega ravnatelja je bil imenovan Fran Villicus, ki je bil tudi član muzejskega sveta za Moravsko in član zgodovinsko-muzejskega društva za Kranjsko. Učil je matematiko in geometrijo. Duhovnik Anton Sessich je učil verouk. Drugi učitelji in profesorji so bili še Josef Kobau, Jakob Merkel, Vincenc Cargnel, Nicolaus Tessari, Anton Gasparrini (poučeval je slovensčino v vseh štirih razredih in prvem šolskem letu), Heinrich von Eger, Franz Zakrajšek, Ferdinand Gatti in Karl Meiling.

Pouk se je vršil v nemškem jeziku, poleg tega so se morali dijaki učiti tudi slovenskega in italijanskega jezika. Zanimivo je dejstvo, da je prvo šolsko izvestje (Jahres-Bericht) objavila članek profesorja Franca Zakrajškega. Članek je pisan v nemškem jeziku in ima naslov »Abriss der neuslovenischen Literaturgeschichte«. Dijaki nove šole pa so bili, z razliko od onih, ki so obiskovali v istih letih klasično gimnazijo, večinoma italijanske narodnosti. Slovenci so tvorili v tistih letih približno dve tretjini obiskovalcev klasične gimnazije, na realni pa je bilo razmerje v korist Italijanov in Furlanov približno enako.

Po nekaj letih je šola dobila vse razrede in po letu 1870 je bilo razredov sedem. V šolskem letu 1873 je bilo dijakov 235, med katerimi se jih je 137 opredelilo za Italijane in Furlane, 66 za Slovence, 31 za Nemce, 1 pa za Poljake. Velikemu številu italijanskih dijakov je brez dvoma pripomoglo dejstvo, da so niti postali v Gorici razkladanje blaga iz železniških vagonov, se je približal nekemu konju, da bi odvisi posodo pred njim. Pri tem pa je konj samlpil po njem in ga griznil na prsih.

Učni jezik realne je ostal do konca, t.j. do obstoja avstrijske oblasti v Gorici, nemški. To kljub polskum slovenskih in italijanskih polskancev, da bi bile ustanovljene slovenske in italijanske paralele, ker se je zgodilo s klasično gimnazijo. Na realni so poučevali v skoro sedemdesetih letih njenega obstoja razni profesorji slovenske narodnosti, ki nekaj pomenijo v naši zgodovini in v našem slovstvu. Nekaj časa je bil njen

ravnatelj naš znani prirodoslovec Fran Erjavc, čigar grob je na gorškem pokopališču. Zadnji ravnatelj je bil poznejši univerzitetni profesor matematike, Slovenec dr. Zupancič. On je poskrbel, da so po izselitvi iz Gorice leta 1915 imeli slovenski dijaki realne zaposlovalne tečaje v Trstu.

Po prvi svetovni vojni so realno s slovenskim učnim jezikom prenesli v Idrijo, kjer je koristno delovala do ukinitve po fašističnih oblasteh, v Gorici pa so ustanovili Italijanski Liceo Scientifico, ki obstaja še danes.

Vredno je, pred zaključkom tega članka omeniti še nedavni požar ustanovitve slovenske realne gimnazije v Gorici. Po drugi svetovni vojni, v šolskem letu 1945-46 je v U. Croce deloval nekaj mesecev en razred realne gimnazije. Za nekaj mesecev pa so zavzniki razred ukinitili in ga spremenili v razred za obstoječe klasične gimnazije.

Graditelj zagotavlja, da bodo sopleje v surovem stanju posta-

Končno bodo v Črnem vrhu začeli graditi nov hotel

V njem bo 220 ležišč, restavracija in pokrit plavalni bazen

Velik turistični promet, ki so ga tudi za velikonocne praznike imeli letos v Črnem vrhu, kjer so prišli, morda za to sezono zadnjič, na svoj račun tudi smučarji, je še enkrat pokazal potrebo po povečanju in modernizaciji gostinskih zmogljivosti tega turističnega kraja, kjer so zlasti številni nedeljski gostje iz Trsta in Gorice.

Ze precej časa se govori in piše o gradnji novega hotela, potem ko se ni noben investitor odločil za restavracijo bivše potrošniške kolonije v bližnjem gozdu pri gozdni drevesnici. Sedaj pa izgleda, da bo končno tudi nov hotel dobil konkretno obliko. Pred mesecem so imeli lokalni občinski svetniki na kateri so v okviru urbanističnega načrta določili prostor, kjer bodo postavili hotel z 220 ležišči, ki ga bo zgradilo podjetje Adria iz Ankara. Načrte za novi objekt je pripravil znani ljubljanski arhitekt prof. Edo Mihver. V hotelu bo restavracija, vsi potrebni prostori in tudi pokrit plavalni bazen. Graditelj zagotavlja, da bodo sopleje v surovem stanju posta-

Sladkor in kava proste cone

Trgovinska zbornica v Gorici sporoča, da je v teku razdeljevanje sladkorja in kave za potrošniške proste cone za mesec april, v naslednjih količinah:

Sladkor: po 2 kg na osebo za potrošnike v Gorici in Sovodnjah na odrezek št. 11 živilske nakaznice.

Kava: po 300 g surove kave za potrošnike v Gorici in Sovodnjah na odrezek št. 12 nove živilske nakaznice.

Razdeljevanje se zaključuje 30. aprila. Čez nekaj dni bodo objavljeni tudi navodila za razdeljevanje sladkorja in kave krajevnim skupnostim.

S TISKOVNE KONFERENCE V NOVI GORICI

«Primorsko dramsko gledališče» na enotnem slovenskem torišču

Sodelovanje med SG iz Trsta in novim poklicnim gledališčem iz Nove Gorice - Nekaj iz letošnjega programa

Po štirinajstih letih delovanja Goriškega gledališča v Novi Gorici kot polpolne ustanove je 28. marca 1969 občinska skupščina sprejela sklep o ustanovitvi poklicnega gledališča. To namerava v prihodnje delovati pod naslovom «Primorsko dramsko gledališče». Kajti Goriško gledališče namerava zadržati in še razviti značaj izrazito akcijske gledališke skupine, njena akcija pa je usmerjena predvsem v vseh 10 občin Primorske in v zamejstvo.

Ravnatelj Goriškega gledališča Jože Babič je na tiskovni konferenci, ki je bila v torek 8.4.1969 v občinski stavbi v Novi Gorici, povedal, da se bo gledališče borilo zoper delitev slovenskega kulturnega prostora na interesne sfere. «Tam, kjer se srečujejo gledališki gostje, naj pladeta medsebojni dogovor in sodelovanje», je dejal ravnatelj Babič. «V našem prostoru delujeta dve profesionalni gledališči: v Trstu in Novi Gorici. Med obema je že vzpostavljena koordinacija, ki jo regulira sodelovanje obeh gledališč v smislu dopolnjevanja in izpopolnjevanja».

Praksa je pokazala, da ni koristno, da neko gledališče leta in leta samo monopolno deluje na nekem področju. Pokazala je tudi, da občasna gostovanja drugih kvalitetnih gledališč, povečujejo zanimanje za odrsko umetnost, ne pa odjemajo kakšnemu izmed gledališč njegovo publiko. Goriško gledališče, ki je letos odigralo že 12 predstav v zamejstvu, pripravlja novo serijo takšnih gostovanj.

V sezoni, ki se je začela novembra lani in ki še ni končana, je Goriško gledališče odigralo že 108 predstav. Skupaj si jih je ogledalo skoraj 33.000 obiskovalcev. V svojem skorajšnjem razvoju pa predvidevajo 150 do 170 predstav v sezoni, ta dejavnost pa bo veljala kakih 50 milijonov starih dinarjev. Polovico te vsote prispeva ustanovitelj - novogoriška občina, drugo polovico pa prisluži gledališče samo s svojo dejavnostjo. Postopoma

predvidevajo s porastom kvalitete predstav tudi porast lastnih stroškov na 70 milijonov v sezoni. Odkod pa bodo podpora in lastni dohodki na po budi pri tej vsoti ostali? Po Babiču je za grejansko gledališče, ki še ne zmorejo plačati ekonomske cene vstopnic, in ne gledališču. Postavljanje podpiranja gledališke dejavnosti v to luč pa pomeni pri nas kvaliteten preobrat v obravnavanju slovenske kulturne problematike. Goriško gledališče je postalo peto-poklicno gledališče v Sloveniji in šesto slovensko (dve v Ljubljani, v Mariboru, Celju in Trstu). Trenutno ima 16 stalno zaposlenih članov, od tega je polovica igralcev, med temi pa je spet polovica moških in polovica žensk. Bralci nekatere po imenih in tudi z odra bolj ali slabše poznajo: Berta Ukmarjeva, Dragica Kolotova, Mateja Glazarjeva, Jerica Mrzelova in Ernest Zega, Jože Zalar, Tone Solar in Matjaž Turk. V rednem honorarnem odnosu so še trije igralci: Stane Leban ter Metka in Sergej Ferrari.

Najvažnejša naloga pred najmlajšim slovenskim poklicnim gledališčem je kvaliteten rast, s katero naj Goriško gledališče čimprej doseže sorodne ustanove s častiljivo tradicijo. Kvaliteta pa je naposled odvisna predvsem od programa uprizorjenih del, saj se po programu prilagajevala tudi sestava ansambla. V prihodnji sezoni namerava gledališče uprizorjati samo slovenska dela, med njimi F. Beška »Kapla Martina Cederma« in dramatisacijo literarnih del S. Vupe. Prav zdaj pa študirajo O'Caseyevo dramo »Plug in zvezde«, ki jo režira kot gost Dušan Jovanović. Premiera bo v začetku marca. Ob 50. obletnici partije, sindikatov in SKOJ pripravljajo recital »Delu čast in oblasti«. Za polne mesece pa bo skušalo Goriško gledališče pripraviti predstavo na prostem, morda Linhartovega »Matička«, ki bi bil zelo primeren

za začetek nove, slovenske gledališke sezone.

SaŠ

Nakazila za bencin proste cone

Avtomobilski klub v Gorici sporoča vsem prizadetim, da je na njegovem sešedu v Ul. Roma 16 v Gorici v teku razdeljevanje nakazil za bencin in nafto proste cone za drugo trimesečje 1969.

Franc Bevk v petek v klubu «Simon Gregorčič»

Klub «Simon Gregorčič» v Gorici vabi na kulturni večer posvečen deseti obletnici smrti goriškega pisatelja in humorista Damirja Feiga. O podobi proslavljenca bo govoril pisatelj France Bevk. Večer bo v petek 11. aprila t. l. ob 20.45 v klubski dvorani na Verdijevem korzu 13.

Darovi in prispevki

Za podporno društvo daruje Slovensko planinsko društvo iz Gorice namesto cvetja na grob pokopnega dr. Dolharja iz Trbiža 5000 lir.

Kino

CORSO. 16 — 18.45 — 21.30: »Dove osano le aquile«, R. Burton in M. Ure. Ameriški kinemaskope v varah.

VERDI. 17.00: »L'oro di Mackenna«, O. Sharif in G. Peck. Ameriški barvni film.

MODERNISSIMO. 17—22: »Morire a 20 anni«. Italijansko-francoski dokumentarni film iz zadnje vojne.

VITTORIA. 17.15: »Il fuoco nella carne«, R. Vadim in F. Fabrizzi. Francoski barvni film.

CENTRALE. 17.15: »Indovina chi viene a merenda«, Franco Franchi in C. Ingrassia. Italijanski film v barvah.

Tržič

AZZURRO. 17.30: »Giovani pigri«, H. Berger in V. De Maigret. Francoski barvni film.

EXCELSIOR. 16.00: »Ladri sprinta«, Barvni film.

PRINCIPE. 17.30: »La matricea«, C. Spaak in J. L. Trintignant. Cinemascope v barvah.

Nova Gorica

Soča (Nova Gorica): »Bebe v Hollywoodu«. Ameriški barvni film Ob 18. in 20.15

Svoboda (Semper): »Mary Poppins«, ameriški barvni film — ob 18. in 20.30

Desler: »Največji rop stoletja«, ameriški barvni film — ob 20.

Renée: »Sedem zlatih mož«, italijanski barvni film.

Pravica: Prosto.

Sempar: »Klsem moža«, nemški barvni film — ob 20.

Kanal: Prosto.

DEZURNE LEKARNE GORICA

Danes ves dan in ponoči je odprta lekarna Cristoforoletti, Travnik, tel. 29.72.

TRZIC

Danes ves dan in ponoči je v Tržiču odprta lekarna S. Nicolò dr. S. Olivetti, Ul. I. maggio 94, tel. 73328.

Trg sv. Antona je v starem delu Gorice ter je bil kot Raštel in drugi bližnji predeli vključen v staro mestno obzidje. S svojim značilnim stebričjem, ki ga obkroža na treh straneh, predstavlja arhitektonsko in zgodovinsko zanimivost, ki priteguje pozornost turistov, ki se vozijo tam mimo, ko gredo na meji prehod pri Rdeči hiši. Zato je bil skrajni čas, da se je občinska uprava odločila za njegovo dokončno ureditev, o kateri se govori in razpravlja že vsa povojna leta.

Mestni delavci sedaj urejujejo okrog vodnjaka, ki je bil preurejen že pred leti, tudi vse ostalo in tla kujejo trg z granitnimi kockami, da bo dobil emotno in dovršeno obliko ter bo končno postal turistična zanimivost.

Reški župan v petek v Trstu

V petek bo prišel v Trst predsednik občinske skupščine na Reki, Harlamir, ki bo takrat vrnil biskup tržaškega župana Spacčinja na Reki. Predsednik reške občinske skupščine bo z županom in članic občinskega odbora nadaljeval razgovore, ki so se začeli na Reki, in bo verjetno obiskal nekatera podjetja in ustanove. Kakor je znano, je Harlamir mandat za novega predsednika Izvršnega sveta Hrvatske.

DELOVANJE PROMETNE POLICIJE OD 4. DO 7. T. M.

273 patrulj je krožilo po cestah naše dežele

V vsej deželi je bilo za velikonocne praznike 63 prometnih nesreč, pri katerih sta bili dve osebi mrtvi in 51 ranjenih. Obe smrtni nesreči sta se pripetili v pordenonski pokrajini

Za velikonocne praznike je bil na vseh cestah v naši deželi izredno velik promet. Zato so varnostni organi poskrbeli za izredno policijsko nadzorstvo in varstvo prometa od 4. do 7. aprila. Po poročilu prometne policije je v omenjenih dneh krožilo po cestah v deželi 273 patrulj prometne policije. V omenjenih štirih dneh so ugotovili na vseh cestah Furlanije-Juljske krajine 63 prometnih nesreč, pri katerih sta bili dve osebi mrtvi in 51 ranjenih. Policija je v omenjenih dneh prisilila na pomoč 154 avtomobilistov, poleg tega pa je naložila 1802 glob zaradi raznih prometnih prekrškov.

Prometna policija je ugotovila, da je v omenjenih štirih dneh krožilo po cestah v naši deželi preprosto po 200.000 avtomobilov dnevno, največ vozil je bilo na cestah 7. aprila, ko so jih našli kar 300.000. Med tako velikim prometnim vrvežem sta se pripetili dve smrtni prometni nesreči, obe v pordenonski pokrajini, ena 4. do 7. aprila.

V tržaški pokrajini je od 4. do 7. t. m. krožilo na cestah 58 policijskih patrulj, ki so ugotovile 15 prometnih nesreč. Na srečo ni bilo nobene smrtni nesreče, čeprav je prišlo v ponedeljek v Barokovlji pri Rumeni hiši do čelnega trčenja dveh osebnih avtomobilov, pri katerem se je avto fal 600 vredni deloma zgorel. Pri sedmih prometnih nesrečah je bilo 8 ranjenih. Poleg tega je policija prisilila na pomoč 42 avtomobilistov, ki so se znašli v težavah na cesti, naložila pa je 395 glob zaradi krivih prometnih predpisov. V videnjski pokrajini pa so odvzeli nekemu soferju vozno dovoljenje zaradi povzročitve prometne nesreče.

Pri igranju je padel z dva metra visokega zidu Včeraj ob 15.20 so sprejeli na croatski oddelki splošne bolnišnice 6-letnega Fabia Antonia iz Ul. delle Doce. Deček se je pobil pri padcu z dva metra visokega zidu, kjer se je igral s sovrstniki. Dečka je spremljal v bolnišnico z nekim zasebnim avtom. Silvia Bocuzzi por. Bernardini, ki je povedala, da jo je o nesreči obvestili neki možki. Zdravniki, ki so dečka pregledali, so mu ugotovili ločbeno travmo ter številne rane in podplutbe na seneh in na levi nogi. Prognosa je 15 dni zdravljenja.

Nesreča na delu Na ortopedskem oddelku splošne bolnišnice se bo moral 50-letni Mario Martellani iz Ul. Zanella 127 zdravit 10 dni zaradi precej hude nesreče na delu. Ponesrečenec, katerega so prepeljali v bolnišnico z rešilnim avtom RK, se je včeraj

KAMPANJA ZA PROMETNO VARNOST

Nobene smrtni nesreče za velikonocne praznike

Nekaj podatkov o uspešnem delu goriške cestne policije

Cestna policija iz Gorice, ki jo vodi major Gaetano Dalnouto, je napravila kratek obračun svojega dela ob priliki velikonocnih praznikov. Iz njihovih statističnih podatkov je razvidno, da so v obdobju od 5. do 8. aprila, se pravi od sobote pa do točka, formirali na gorškem področju 60 cestnih izvidnic, ki so skrbale za redno vzdrževanje prometa, za njegovo nadzorstvo in za harmonično vsklajevanje.

Njihovo delo je bilo vsekakor uspešno, saj so morali pomagati le v 7 primerih prometnih nesreč, v katere je bilo zapletenih 8 ljudi in od teh povečini lažje ranjenih. V 63 primerih so nudili avtomobilistom svojo pomoč ter tudi kaznovali nedisciplinirane, saj so predpisali v štirih dneh kar 670 denarnih kazni, od katerih so večino prekršitelji plačali takoj, ostale pa so šle na zapisnik in če bo potrebno tudi pred sodnika.

Kot vidimo iz tega poročila, niso zabeležili nobene smrtni nesreče, kar je nedvomno precejšen uspeh, če upoštevamo, da so našli na področju, ki je poverjeno njihovu nadzorstvu, kar okrog 120 tisoč avtomobilov v prometu v teh štirih dneh. Dodamo naj, da so sodelovali pri urejanju prometa tudi karabinjerji, mestni stražniki in drugi, ki so s svoje strani tudi pripomogli, da je letošnja kampanja za prometno varnost o velikonocnih praznikih še bolj uspešna kot druga leta.

Vesti iz Tržiča

Jutri bo seja občinskega odbora iz Tržiča, na kateri bodo določili datum za sklicanje seje občinskega sveta, na kateri naj bi sprejeli osveščeno župana in odbornikov. Po vse verjetnosti bo tak seja že v petek zvečer.

Prejela je opraskal 4-letnega Emanuela Schipizal iz Devina, ko se je z njim igral. Zaradi prask po obrazu so mu v tržaški bolnišnici nudili prvo pomoč; okrevalo bo v nekaj dneh.

Pri padcu na hribu nad Ronkami si je zlomil levo ključnico 5-letni Massimoilano Fumis iz Ronk. Ul. Monte sei busi 24. Ker oče ni maral pustiti otroka v bolnišnici, so mu nudili samo prvo pomoč.

Konj ga je ugriznil Včeraj popoldne nekaj pred 16. uro so nudili v goriški bolnišnici pr-

Požar na gobjni pri Doberdobi

Gasilci iz Tržiča so prišli včeraj popoldne na pomoč na Kras pri Doberdobi, kjer se je na površini 20 tisoč kv. metrov vnel suhljad. S pomočjo domaćinov so kmalu pogasili ogenj. Škoda je le manjšega obsega.

Padel je v kuhinji in si zlomil roko

